Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• № 208 (20. 775) • 1990 йил 12 сентябрь, чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

ҲАРАКАТ ДАСТУРИ ИШЛАБ ЧИҚИЛМОҚДА

● 11 сентябрь куни Тошкентда Ўзбекистон касаба уюшмаларининг навбатдан ташқари съезди иш бошлади.

Мамлакатимиз ва жумҳуриятимиз сиёсий, иқтисодий ҳамда ижтимоий ҳаётида рўй бераётган жуда катта ўзгаришлар ушбу анжуманнинг муддатидан илгари ўтказилишини тақозо этди. Бундай вазиятда касаба уюшмалари меҳнаткашлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида ўз фаолиятининг ягона йўлини ишлаб чиқиш ниятидадирлар. Тармоқ касаба уюшмаларининг бўлиб ўтган съездларида саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият, ўқув муассасалари тармоқлари ходимларининг мустақил касаба уюшмалари тузилди. Бу галги жумҳурият съездида улар Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари Федерациясига бирлашиш ниятидадирлар.

Делегатлар съезднинг раҳбар органларини сайладилар, кун тартибини тасдиқладилар. Ўзбекистон касаба уюшмаларининг XIII ва XIV съездлари оралиғида Ўзбекистон касаба уюшмалари кенгашининг иши тўғрисидаги ҳисобот, ҳозирги шароитда жумҳурият касаба уюшмалари кенгашининг фаолияти ва Ўзбекистон касаба уюшмаларини янгилаш йўллари ҳақидаги маъруза муҳокамага қўйилган. Тафтиш комиссиясининг ҳисоботини эшитиш, дастурий ҳужжатларни, ташкилий масалаларни кўриб чиқиш назарда тутилган.

Съездда Ўзбекистон касаба уюшмалари кенгашининг раиси Б. А. Алламуродов маъруза қилди.

Касаба уюшмалари жумҳуриятимизнинг энг кўп сонли жамоат ташкилоти бўлиб, унинг сафларида 7 миллиондан ортиқ киши бор. Меҳнаткашларнинг ижтимоий, иқтисодий ва маънавий манфаатларини ҳимоя қилишга даъват этилган касаба уюшмалари раҳбарликнинг марказлашуви ва маъмурий-буйруқбозлик усуллари юзага келган шароитда ўз вазифаларини тўла даражада бажара олмадилар. Улар бугунги кунда ўз зиммаларидаги вазифаларни қайтадан мушоҳада қилмоқдалар, мустақилликка эришиб, ташаббус билан ишлашни хоҳламоқдалар. Жумҳуриятимизда ва мамлакатимизда бутун иқтисодиётга ижтимоий йўналиш бериш зарурати пайдо бўлди, у инсонга юз буриши, одамларнинг эҳтиёж ва талабларини қондириши, аҳолининг кам таъминланган тоифаларига қатъий кафолатлар яратиши шарт бўлиб қолди. Ана шу ниҳоятда мураккаб масалаларни ҳал этишда касаба уюшмалари зиммасига катта вазифа юклатилади.

Бугунги кунда жумҳуриятимиздаги ҳар бир кишини ўткир муаммолар тўлқинлантирмоқда. Ўзбекистон табиий хом ашё ва меҳнат ресурсларига жуда ҳам бой. Шунга қарамай у жон бошига ижтимоий маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича мамлакатда ўн иккинчи ўринни эгаллайди. Бизда аҳоли жон бошига миллий маҳсулот ишлаб чиқариш умумиттифоқ даражасидан икки баравар паст. Бунинг сабабларидан бири шундаки, жумҳуриятимиз узоқ вақт мобайнида мамлакатнинг хом ашё етказиб берувчи қуйруғига айланиб қолган эди. Иқтисодий қийинчиликлар ишсизликни келтириб чиқарди, миллатлараро муносабатларнинг кескинлашишига сабаб бўлди. Экология муаммоси ўткир бўлиб турибди. Кейинги вақтларда армияга қарши кайфиятлар кучайди.

Бозорга ўтиш шароитида меҳнаткашларни, айниқса аҳолининг кам таъминланган табақаларини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш алоҳида аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда. Бозор иқтисодиётига онгли равишда, умуммиллий тотувлик асосида ўтилиши, одамлар бу қарорни қабул қилар эканлар, унинг оқибатларини билишлари керак. Аҳолини бозорнинг салбий таъсирларидан ҳимоя қиладиган қонун ҳужжатлари лозим.

Янгича шароитда олға қараб силжиш учун барча жамоат ташкилотларининг куч-ғайратини бирлаштириш жуда зарур бўлиб турибди, деб таъкидлашди нотиқлар. Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди жумҳуриятимиздаги сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий вазиятни таҳлил этиб берди, тангликка олиб келган сабабларни очиб ташлади, бундай аҳволдан қутулиш йўлларини белгилади. Партия билан касаба уюшмаларининг тенг шерикчилик асосида баҳамжиҳат ҳаракатларининг янги принциплари аниқлаб олинди.

Касаба уюшмаси съездининг делегатлари касаба уюшмаларининг янгича шароитда ташкилий жиҳатдан тузилишига катта эътибор бердилар.

Съездда Ўзбекистон ССР Президенти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби И. А. Каримов нутқ сўзлади.

Ўзбекистон касаба уюшмалари съезди Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, жумҳурият Давлат план комитети раиси Б. С. Ҳамидовнинг Иттифоқ шартномасига тайёргарлик кўриш ва жумҳуриятнинг бозор муносабатларига ўтиши тўғрисидаги ахборотини тинглаб, муҳокама қилди.

Съезд ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ш. Р. Мирсаидов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Раисининг ўринбосари Б. И. Бугров, ВЦСПС котиби В. М. Мишин қатнашмоқдалар.

Ўзбекистон касаба уюшмалари съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

СССР Президентининг мурожаатномаси

СССР Президенти М. С. Горбачев иттифоқдош ва мухтор жумҳуриятларнинг Президентларига, Олий Советларининг Раисларига, халқ депутатлари вилоят, ўлка, округ Советларининг раисларига, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларининг раисларига «Қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш тўғрисида» телеграмма йўллади.

Мурожаатномада қайта қуриш жамиятдаги сифат ўзгаришларининг ҳал қилувчи босқичга кирганлиги айтилади. У теранлашиб, турмушнинг барча соҳаларини — иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий соҳаларни қамраб олмоқда, аҳоли барча ижтимоий гуруҳларининг туб манфаатларига дахлдор бўлмоқда, мулкчилик, ҳокимият муассасалари, бошқарув тузилмалари муносабатларидаги туб ўзгаришларни ўз ичига олмоқда. Жараён машаққатли, зиддиятли кечмоқда, аниқ хавф-хатарлар билан таҳлика солмоқда, муайян кучларнинг қаршилигига дуч келмоқда.

Чуқур инқилобий ўзгартишлар ҳақида гап кетаётган вақтда буларнинг ҳаммаси моҳиятан муқаррардир. Бунда сиёсий йўлни изчиллик билан, оғишмай амалга ошириш, ўтиш босқичидаги нуқсонлар кескин беқарорлик тусини олишига йўл қўймаслик жуда муҳимдир. Ижтимоий-иқтисодий бурилишнинг руҳи ва у билан боғлиқ қийинчиликлар барча поғоналардаги ҳокимият ўз ваколатларидан ва қонун кучидан тўла фойдаланиб, қатъий ҳаракат қилишини тақозо этади.

Лекин бизда худди шу ўринда марказий, жумҳурият ва барча маҳаллий идоралар фаолиятида заифликлар, жиддий хато ва нуқсонлар кўриниб қолди, деб таъкидлайди М. С. Горбачев.

Буларнинг ҳаммаси мамлакатни безовта қилмоқда, одамларда ташвиш ва хавотирлик уйғотмоқда, бошқариб бўлмайдиган ҳолатни вужудга келтирмоқда, ишда келишмовчиликларга, масъулиятсизликка олиб келмоқда, қонунларга ва давлат интизомига нисбатан йўл қўйиб бўлмас даражада енгил муносабат туғдирмоқда.

Агар ушбу жараёнлар ҳозирнинг ўзида тўхтатилмаса, у бизнинг бутун ишимизни янада кўпроқ мушкуллаштириши ва шу тариқа қайта қуриш жараёнларига тўсқинлик қилиши, қайта қуришга қарши кучлар янада фаолроқ ҳаракат қилишлари учун баҳона бўлиши мумкин.

Бундай аҳволга энди тоқат қилиб бўлмайди, дейди Президент ва учта масалага эътиборни қаратади.

Биринчидан, жамиятда ҳар қандай норма, принцип ва қонунларни инкор этиш одатига барҳам бериш керак. Бу иллат қонунчилик, ижрочилик ва судлов ҳокимиятининг бутун системасини ишдан чиқариши мумкин. Биз ҳуқуқий давлатни барпо қилар эканмиз, қонун чиқариш жараёнидаги кўпгина нарсаларни, қонунларнинг мазмунини ҳам қайта қуришимиз керак ва аминманки, қайта қурамиз. Лекин ҳар қандай ҳолда ҳам конституцион нормаларни сўзсиз бажариш, амалдаги қонунларга риоя этиш зарур.

Иккинчидан, қонунсизлик иқтисодий соҳада айниқса зарарлидир. У мамлакат турмушининг асосларига ва ҳар бир кишининг фаровонлигига путур етказади.

Қарор топган хўжалик алоқаларининг бузилиши, шартномавий мажбуриятларни бажаришдаги ўзбошимчалик, маҳсулот етказиб бериш интизомининг барбод этилиши, иқтисодий тартибсизлик ва хўжасизлик ҳақиқий кулфатга айланди.

Биз нарсаларга очиқ-ойдин қарашимиз керак: бундай қонун бузишларнинг миқёслари катта ва у кучайиб бормоқда. Кўп ҳолларда қонун бузилишига йўл қўйганлар жазоланмай қолаяпти — бу раҳбарларга ҳам, жамоаларга ҳам, марказий бошқарув идораларига ҳам таалluқлидир. Бундай аҳвол иқтисодий вазиятни соғломлаштиришни — бозорга ўтиш босқичидаги қийинчиликларни янада оғирлаштиради, деб таъкидлайди Президент.

Бу иқтисодий соҳа учун масъул бўлган барча даражалардаги ходимлар эътиборини ўз мансаб вазифаларини бажаришда улар тўла жавобгар эканликларига қаратади. Энди юзага келган шароитда у ёки бу ходим қайта қуриш қийинчиликларини баҳона қилиб бекор қараб туришларига чидаб бўлмайди.

Учинчидан, жиноятчилик жамият учун жиддий хавф туғдирмоқда. Жиноятчилар фуқароларнинг хавфсизлиги ва ҳуқуқларига, моддий бойликларга, маданий қадриятларга ва ҳатто мамлакатнинг дахлсиз жамғармаларига қасд қилмоқда.

Жиноятчиликнинг кучайиши жамиятдаги ахлоқий-сиёсий иқлимга жуда салбий таъсир қилмоқда, давлатнинг одамлар қонуний ҳуқуқлари ва хавфсизлигини таъминлаш қобилиятига бўлган ишончга путур етказмоқда. Мамлакат баъзи минтақаларида уюшган жиноятчилик жуда хавфли вазиятни вужудга келтирмоқда.

Президент юзага келган аҳволни жуда ташвишли деб ҳисоблайди, унга қарши бир ёқадан бош чиқариб қатъий ҳаракат қилиш талаб этилади. Биринчи навбатда қонунларнинг бузилиши билан муроса қилаётган ва жамиятга қарши кучлар тазйиқи остида ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ўз вазифаларини бажаришига кўпинча тўсқинлик қилаётган ҳокимият идораларининг тутган йўлини тубдан қайта кўриб чиқиш керак. Айни вақтда кўпгина ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ҳам ўзларининг бевосита вазифаларини ёмон бажаряптилар, жиноятчилик тазйиқи олдида ожизлик қилмоқдалар.

Жамиятда ушбу масала юзасидан қарор топаётган кайфиятни ҳам ўзгартириш керак. Бир томондан, жиноятчилик кўпаяётганлиги муносабати билан қонуний ғазабланиш билдирилади, иккинчи томондан эса жамоатчилик жиноятчиликка қарши курашдан бўйин товлаётганлиги кўриниб турибди, баъзи ҳолларда эса уларга ҳомийлик қилинаяпти, гуноҳлари кечиб юборилаяпти. Барча учун ҳаётий зарур бўлган бу масалага нисбатан корхоналар жамоалари, шаҳарлар, посёлкалар ва қишлоқ аҳолиси, бутун жамоатчиликнинг муносабатини тубдан ўзгартирмасдан туриб жиноятчилик сабабли вужудга келган хатарли аҳволни ўзгартириб бўлмайди.

Президент шу фикрларни яна бир карра таъкидлайди: агар қонун тантанасини таъминламасак, олдимизга қўйилган мақсадга эриша олмаймиз. Қонунийлик, ҳуқуқ-тартибот ва интизомни қарор топтиришдек оғир ва кечиктириб бўлмайдиган вазифани барча даражалардаги ҳокимият идоралари, бутун жамоатчилик зиммага олмасалар, ССР Иттифоқини миллий-давлат ва ҳуқуқий жиҳатдан қайта қуриш, бозор муносабатларига ўтиш, жамиятни маънавий жиҳатдан янгилаш — буларнинг ҳаммаси яхши ниятлигича қолиб кетаверади.

Президент ўзи телеграмма йўллаган ташкилотларга кўрилган чора-тадбирлар ва уларнинг натижалари тўғрисида шу йилнинг 15 октябрида ва 1991 йилнинг 1 январида маълум қилишни таклиф этди.

(ТАСС).

М. С. Горбачев телефон орқали Г. Коль билан суҳбатлашди

10 сентябрь куни Москвада «икки плюс тўрт» формуласи асосида бўладиган мажлис арафасида ва ўтган ҳафтада бўлган суҳбатнинг давоми сифатида СССР Президенти билан ГФР канцлери икки томонлама муносабатлар масаласини муҳокама қилдилар.

(ТАСС).

Бугун жумҳуриятимизда

ҲОСИЛ—90:

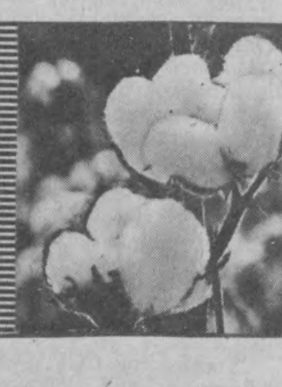

ДЕҲҚОНГА ВАҚТ ҚАДРЛИ!

„ОҚ ОЛТИН“ ХИРМОНИГА

ЖУМҲУРИЯТИМИЗ ВИЛОЯТЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 11 СЕНТЯБРГА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан фоиз ҳисобида)

Биринчи устун — вилоятлар, иккинчи устун — бир кунда терилган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Хоразм	2,39	14,86
Фарғона	1,93	7,21
Сурхондарё	1,30	6,01
Қашқадарё	0,98	4,05
Бухоро	1,07	3,62
ҚҚАССР	0,48	2,06
Андижон	0,34	1,19
Наманган	0,49	1,06
Самарқанд	0,44	0,79
Тошкент	0,32	0,43
Жиззах	0,15	0,15
Сирдарё	0,04	0,09
Жумҳурият бўйича:	0,86	3,49

Шу жумладан ингичка толали пахта

Наманган	3,12	7,39
Сурхондарё	1,07	5,13
Қашқадарё	0,15	0,50
Бухоро	0,05	0,16
Жумҳурият бўйича:	0,75	3,41

● Фарғона районидаги Ильич номли колхозда Абдукарим Ҳайдаров оиласи ижара усулида меҳнат қилаётир. Ўтган йили улар 7 минг сўмдан зиёд соф даромад олишганди. Эндиликда оила аъзолари 17 гектар майдонда деҳқончилик қилишди. Оиланинг нияти — ҳар гектар майдондан 30 центнердан ҳосил олиш.

Ижарачи Абдукарим Ҳайдаров ва унинг завжаси Мўминахон далада. А. Ҳайдаровнинг қизи Ҳикоятхон отасига яқин кўмакчи. У кунига 80 килограммдан пахта термоқда (юқорида).

Ш. Алимов олган суратлар. (ЎзТАГ).

НОҲИЯДА БИРИНЧИ

Иғим-теримга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрдик. Айниқса мавсум бошида терим иштирокчиларига тўланадиган ҳақнинг оширилганлиги пахтакорларимизга қувват бағишлади.

Дастлабки кунларданоқ эътиборни машиналар кучидан унумли фойдаланишга қаратиб янглишмадик. Ноҳияда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб бажаришга эришдик.

Далаларимизда ҳосил мўл. Чўлқуварларимиз терим суръатини бўшаштирмаяптилар. Биз мавжуд ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб оламиз ва ялпи хирмонни гектар бошига 30 центнерга етказмоқчимиз. Қўриқ ер баҳодирларининг бугунги сўзи ва иши ана шу мақсадга қаратилган.

Ш. АСАДОВ,
Баҳористон районидаги қўриқ 35-совхоз бригада бошлиғи.

• Шоли ҳосилини ўриб-янчиб олиш кечикиш арафасида

АҲВОЛ ТАНГ

Тахтакўпир райони шоликорлари шу долзарб кунларда парваришни асло бўшаштираётганлари йўқ. Умуман, район бўйича бу йил 50540 тонна қирмизи дон етиштирилиб, шундан 38900 тоннаси давлатга топширилиши керак.

Биз яқинда янги ҳосилни ўриб-янчиб олишда қатнашадиган техника ҳолати қандай эканлигини билиш мақсадида қатор хўжаликларда бўлдик. Техниканинг сақланиши, ремонт ишларининг ташкил қилиниши ишлари бизни қаноатлантирмади.

Қайси совхозда бўлмайлик ремонтдан чиққан комбайн ва жаткаларни кўрсатинг, деганимизда муҳандис-техник ходимлардан бир хил жавоб олдик:

— Ижарачилар, пудратчилар уйларига олиб кетишган.

— Ремонтдан чиққан техника устахоналарда сақланса яхши бўлмасмиди? — яна сўраймиз улардан.

— Созланган комбайн ва жаткаларнинг эҳтиёт қисмлари танқис. Шунинг учун уйда сақлашади.

— Устахоналарнинг қоровуллари бор-ку, улар нима иш қилишади?

— ...

Бирон киши жавобгарликни, масъулиятни ўз зиммасига олгиси келмайди. Худди шундай жавобларни «8-Март» совхозининг етакчи мутахассисларидан ҳам эшитдик. Устахонада бўлганимизда ремонтчиларга ҳеч қандай шарт-шароитлар яратиб берилмаганлигини кўрдик.

— Шу кунгача совхозда қанча техника шоли ўриш, янчишга созлаб қўйилди?

— Техниканинг аксарияти эҳтиёт қисмлар етишмаслиги туфайли созланган эмас, — дейди совхоз бош муҳандиси Муратбой Қосбергенов.

9000 тонна ҳосил олишни мўлжаллаётган Фрунзе номли совхозда ҳам шоли ўримига тайёргарлик ишлари кишини қувонтирмайди. 10 та комбайн ремонтдан чиқарилмаган. Қабул пунктидаги омборлар шолини қабул қилишга тахт эмас. Шоли тозалаш агрегатлари учун автоматлар етишмайди. Дон ташиш юк автомашиналари, трактор тележкалари ҳам тайёрланмаган.

Ленин номли, Тахтакўпир, Маржонкўл совхозларида ҳам техникани шоли ўриш-янчишга тайёрлашда хотиржамлик бор. Хўжалик раҳбарлари, инженер-техник ходимлари «ҳали вақт бор» қабилида иш тутмоқдалар.

Район Совети ижроия комитетидаги баъзи ўртоқлар техника ремонтининг бориши, механизатор кадрлар тайёрлаш, шоликорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга эътибор бермас эканлар. Ўтган йили шоли тозалаш ва қуритиш аппаратларининг эҳтиёт қисмлари, электр кабеллари гидронасослар, труба компрессорлари, транспортерлар ва тележка шиналари етишмаслигидан транспорт, техниканинг тенг ярми ўрим пайтида тўхтаб қолганди. Бу йилги аҳвол ўтган йиллардагидан ҳам ёмон. Бу ҳақда район ва Қорақалпоғистон мухтор жумҳуриятининг раҳбарлари Ўзбекистон агросаноат таъминоти раҳбарларига бир неча марта мурожаат қилишди. Улардан ёрдам бўлмади. Агар хўжаликлар эҳтиёт қисмлар билан таъминланмас экан, ҳосилни ўриб, янчиб олиш кечикади, демак «қирмизи дон»нинг бир қисми нобуд бўлиши мумкин.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

• ОБУНА—91

Жумҳурият Президенти Фармонларининг бажарилиши юзасидан «Совет Ўзбекистони» газетасининг муштарийлар билан учрашуви

АМАЛИЙ ИШ БИЛАН ЖАВОБ БЕРАМИЗ

«Совет Ўзбекистони» рўзномаси жамоаси ўз фаолиятини яхшилаш, газетада одамлар эътиборини тортадиган ранг-баранг материалларни кўпайтириш, муштарийларнинг таклиф-мулоҳазаларини билиш мақсадида меҳнаткашлар билан учрашувлар ўтказмоқда. Бу учрашувларда мулоқотнинг турли шаклларидан фойдаланиляпти. Яқинда Бухоро шаҳри саноат корхоналари, олий ўқув юртлари ва областнинг Ромитан, Ғиждувон, Қизилтепа, Свердлов районларида шундай учрашувлар бўлиб ўтди. Қизилтепа районидаги «Очиқ хатлар куни»да диққат-эътибор жумҳурият Президентининг меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш, уларнинг турмуш даражасини юксалтиришга оид Фармонларининг бажарилишига ва бу борада амалга оширилиши лозим бўлган ишларга, мавжуд камчиликларни бартараф этишга қаратилди.

— Меҳнат аҳли жумҳурият Президенти Фармонларидан катта қониқиш ҳосил қилмоқдалар,— дейди «Очиқ хатлар куни»ни очар экан район партия комитетининг биринчи котиби Мардон Шамсиев. — Биз бу ҳаётий зарур, чинакам инсоний Фармонларни рўёбга чиқариш жойлардаги амалий ишларимизга боғлиқ эканлигини англаймиз.

Эсингизда бўлса, турғунлик йилларида «Болалар — бизнинг келажагимиз», «Ҳамма яхши нарсалар — болаларга» каби шиорлар кўпайиб кетган бўлсада, ёш авлодга амалда етарли ғамхўрлик йўқ эди. Биз имкониятларимиздан келиб чиққан ҳолда жажжи ўғил-қизларимизнинг яхши овқатланишлари ва чуқур билим олишларига эришишга ҳаракат қиляпмиз.

Президентимиз Фармонларини бажариш бўйича районда анча иш қилинди ва қилиняпти. Қизилтепалик бошланғич синф ўқувчилари бепул нонушта билан таъминланиш имтиёзига эга бўлишган.

Мактабларда таълим-тарбия ишларини яхшилаш мақсадида бошланғич синф ўқитувчиларининг иш ҳақини ошириш ҳақида ҳам жиддий ишлар қилиняпти. Янги ўқув йилидан 278 нафар бошланғич синф ўқитувчисининг ойлик маоши 35 фоиз оширилди. 118 нафар рус тили, жисмоний тарбия, музика фани ўқитувчилари ҳам илгаригидан кўп маош оляпти.

Бундан ташқари камқонли аёлларнинг дори-дармон билан таъминланишлари учун 66,5 минг сўм, кам даражада таъминланган оилалардаги ҳомиладор аёлларга 192 минг 400 сўм ажратилди. 1 июлдан бошлаб райондаги 3078 нафар кўп болали онага қўшимча нафақа тўлаш жорий этилди. Касалхоналар, поликлиникалар, фельдшерлик пунктлари қурилиши планлари қайта кўриб чиқиляпти.

Улуғ Ватан уруши ногиронлари, байналмилалчи жангчиларга ҳамда ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига қўшимча имтиёзлар бериш район партия ва совет ташкилотларининг алоҳида диққат марка-

(Давоми учинчи бетда).

ЛОЙИҲА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Қонуни

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФУҚАРОЛИГИ ТЎҒРИСИДА

I бўлим

УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. **Ўзбекистон ССРда фуқаролик**

Ўзбекистон ССР фуқаролиги шахс билан Ўзбекистон давлатининг доимий сиёсий-ҳуқуқий алоқасини белгилайди, бу алоқа уларнинг ўзаро ҳуқуқлари ва бурчларида ифодаланади.

Ўзбекистон ССРда ҳар бир киши фуқаролик ҳуқуқига эгадир. Ҳеч ким фуқароликдан ёки фуқароликни ўзгартириш ҳуқуқидан ўзбошимчалик билан маҳрум қилиниши мумкин эмас.

Ўзбекистон давлати ўз идоралари ва мансабдор шахслари орқали Ўзбекистон ССР фуқаролари олдида масъулдир. Ўзбекистон ССР фуқаролари эса Ўзбекистон давлати олдида масъулдир.

Ўзбекистон давлати Ўзбекистон ССР ҳудудида ва унинг ташқарисида Ўзбекистон ССР фуқароларини ҳимоя қилади.

2-модда. **Тенг фуқаролик**

Ўзбекистон ССР фуқаролиги, фуқаролик қандай асослардан олинганидан қатъи назар, барча учун тенгдир.

Ўзбекистон ССР фуқаролари келиб чиқишларидан, ижтимоий ва мулкий аҳволидан, ирқи ва миллатидан, жинси, маълумоти, тилидан, динга муносабатидан, сиёсий ва бошқа эътиқодларидан, машғулот тури ва тусидан, истиқомат жойидан, муайян жойда яшаш вақтидан ва бошқа ҳолатларидан қатъи назар, қонун олдида тенгдирлар.

Ўзбекистон ССР фуқароларининг тенг ҳуқуқлилиги иқтисодий, сиёсий, ижтимоий ва маданий турмушнинг барча соҳаларида таъминланади.

Башарти Ўзбекистон ССР Конституциясида ва Ўзбекистон ССР қонунларида бошқача тартиб белгилаб қўйилган бўлмаса, бошқа иттифоқдош республикаларнинг Ўзбекистон ССР ҳудудидаги фуқаролари унинг фуқаролари билан тенг ҳуқуқлардан фойдаланадилар.

Ўзбекистон ССР фуқароси айни вақтда ССР Иттифоқи фуқаросидир.

Қорақалпоғистон АССР фуқароси айни вақтда Ўзбекистон ССР фуқароси ва СССР фуқаросидир.

3-модда. **Ўзбекистон ССРнинг фуқаролик тўғрисидаги қонунлари**

Ўзбекистон ССРнинг фуқаролик тўғрисидаги қонунлари Ўзбекистон ССР Конституцияси асосида қабул этилган ушбу қонундан ва Ўзбекистон ССРнинг шу Қонунга мувофиқ чиқариладиган бошқа қонун ҳужжатларидан иборат.

Қорақалпоғистон АССРнинг фуқаролиги Қорақалпоғистон АССР фуқаролиги тўғрисидаги қонун билан белгиланади.

4-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигига мансублик**

Қуйидагилар Ўзбекистон ССР фуқаролари ҳисобланади:

— ушбу Қонун кучга кирган кунда Ўзбекистон ССР фуқароси бўлиб турган шахслар;

— ушбу Қонунга мувофиқ Ўзбекистон ССР фуқаролигини олган шахслар.

5-модда. **Никоҳдан ўтишда ва уни бекор қилишда фуқароликнинг сақланиб қолиши**

Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган эркак ёки аёлнинг бошқа иттифоқдош республика фуқароси билан, чет эл фуқароси билан ёхуд фуқаролиги бўлмаган шахс билан никоҳдан ўтиши, шунингдек бундай никоҳнинг бекор қилиниши эр ёки хотиннинг фуқаролиги ўзгаришига сабаб бўлмайди.

Эр-хотиндан бирининг фуқаролиги ўзгариши иккинчисининг фуқаролиги ўзгаришига сабаб бўлмайди.

6-модда. **Ўзбекистон ССР ҳудудидан ташқарида яшовчи шахсларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролиги сақланиб қолиши**

Ўзбекистон ССР фуқаросининг бошқа иттифоқдош республика ёки чет давлат ҳудудида яшаши Ўзбекистон ССР фуқаролиги тўхташига сабаб бўлмайди.

7-модда. **Ўзбекистон ССР ҳудудидан ташқарида яшовчи Ўзбекистон ССР фуқароларининг давлат томонидан ҳимоя қилиниши**

Ўзбекистон ССР ҳудудидан ташқарида яшовчи Ўзбекистон ССР фуқаролари Ўзбекистон давлатининг ва СССРнинг ҳимояси ва ҳомийлигидан фойдаланадилар.

Ўзбекистон давлати (ўз давлат идоралари орқали), унинг ССР Иттифоқи пойтахтидаги ва бошқа иттифоқдош республикалардаги доимий ваколатхоналари, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг чет давлатлардаги дипломатия ваколатхоналари ва консуллик муассасалари, шунингдек уларнинг мансабдор шахслари Ўзбекистон ССРнинг бошқа иттифоқдош республикада ёхуд чет давлатда яшаб турган фуқаролари шу иттифоқдош республика ёхуд чет давлат қонунлари, Ўзбекистон ССРнинг республикалараро шартномалари, СССР ёки Ўзбекистон ССР билан унинг ўз фуқароси яшаб турган давлат қатнашадиган шартномалар ҳамда халқаро урф-одатлар томонидан уларга бериб қўйилган ҳамма ҳуқуқлардан тўла ҳажмда фойдаланиш имкониятига эга бўлишлари учун чора-тадбирлар кўришга, уларнинг манфаатларини ва қонун билан муҳофаза қилинадиган ҳуқуқларини қонунларда белгиланган тартибда ҳимоя қилишга, зарурат туғилган тақдирда эса Ўзбекистон ССР фуқароларининг бузилган ҳуқуқларини тиклаш чораларини кўришга мажбурдирлар.

8-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаросини чет давлатга ёки бошқа иттифоқдош республикага топширишга йўл қўйилмаслиги**

Башарти Ўзбекистон ССРнинг республикалараро ёки халқаро шартномаларида бошқача ҳол назарда тутилган бўлмаса, Ўзбекистон ССР фуқаросини чет давлатга ёки бошқа иттифоқдош республикага топшириш мумкин эмас.

9-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаросининг бошқа иттифоқдош республика ёки чет давлат фуқаролигига мансублигини тан олмаслик**

Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган шахснинг бошқа иттифоқдош республика ёки чет давлат фуқаролигига мансублиги тан олинмайди.

10-модда. **Фуқаролиги бўлмаган шахслар**

Ўзбекистон ССР ҳудудида яшаб тургани ҳолда Ўзбекистон ССР ёки бошқа иттифоқдош республика фуқароси бўлмаган ва чет давлат фуқаролигига мансублигини исботлайдиган далиллари бўлмаган шахслар фуқаролиги бўлмаган шахслар ҳисобланади.

II бўлим

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФУҚАРОЛИГИНИ ОЛИШ

11-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигини олиш асослари**

Ўзбекистон ССР фуқаролиги қуйидаги ҳолларда олинади:

1) туғилганда;

2) Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул қилиниши натижасида;

3) Ўзбекистон ССРнинг республикалараро шартномаларида назарда тутилган асосларга биноан;

4) СССР ва Ўзбекистон ССРнинг халқаро шартномаларида назарда тутилган асосларга биноан;

5) ушбу Қонунда назарда тутилган бошқа асослар бўйича.

12-модда. **Ота-онаси Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган фарзандларнинг фуқаролиги.**

Туғилган пайтида ота-онаси Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган бола Ўзбекистон ССР ҳудудида ёхуд ундан ташқарида туғилган бўлишидан қатъи назар Ўзбекистон ССР фуқароси ҳисобланади.

13-модда. **Онаси ёки отаси Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган фарзандларнинг фуқаролиги**

Ота-онасининг фуқаролиги ҳар хил бўлиб, улардан бири бола туғилган пайтда Ўзбекистон ССР фуқаролигида бўлган қуйидаги ҳолларда фарзанд Ўзбекистон ССР фуқароси ҳисобланади:

1) агар у Ўзбекистон ССР ҳудудида туғилган бўлса;

2) агар у Ўзбекистон ССР ҳудудидан ташқарида туғилган бўлсаю, ота-онаси ёки уларнинг бири шу вақтда Ўзбекистон ССРда доимий истиқомат жойига эга бўлса;

Ота-онасининг фуқаролиги ҳар хил бўлиб, улардан бири бола туғилган пайтда Ўзбекистон ССР фуқаролигида турган бўлса, агар шу вақтда ота-онаси Ўзбекистон ССР чегарасидан ташқарида доимий истиқомат жойига эга бўлса, Ўзбекистон ССР чегарасидан ташқарида туғилган боланинг фуқаролиги ота-онанинг ёзма тарзда ифодаланган келишуви билан белгиланади.

Ота-онасидан бир бола туғилган пайтда Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган, бошқаси эса фуқаролиги йўқ шахс бўлган ёхуд номаълум бўлган тақдирда, бола туғилган жойидан қатъи назар, Ўзбекистон ССР фуқароси ҳисобланади.

Онасининг фуқаролиги бўлмаган боланинг отаси аниқланиб, у Ўзбекистон ССР фуқароси деб тан олинган тақдирда, ўн тўрт ёшга етмаган бола, туғилган жойидан қатъи назар, Ўзбекистон ССР фуқароси ҳисобланади.

14-модда. **Фуқаролиги бўлмаган шахслар фарзандларининг Ўзбекистон ССР фуқаролигини олиши**

Фуқаролиги бўлмаган, Ўзбекистон ССРда доимий истиқомат жойига эга бўлган шахсларнинг Ўзбекистон ССР ҳудудида туғилган фарзанди Ўзбекистон ССР фуқароси ҳисобланади.

15-модда. **Ота-онаси номаълум бўлган болаларнинг фуқаролиги**

Ота-онаси номаълум бўлган ва Ўзбекистон ССР ҳудудида яшаётган бола Ўзбекистон ССР фуқароси ҳисобланади.

16-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул қилиш**

Ажнабий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслар ўз илтимосномаларига кўра, келиб чиқишидан, ирқи ва миллатидан, жинси, маълумоти, тилидан, динга муносабатидан, сиёсий ва бошқа эътиқодларидан, истиқомат жойидан қатъи назар, ушбу Қонунга биноан Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул қилиниши мумкин.

Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул этишни илтимос қилган шахс Ўзбекистон ССР Конституцияси билан мустаҳкамланган давлат ва ижтимоий тузумни зўрлик билан ағдаришга ёки ўзгартиришга, Ўзбекистон ССР ҳудуди бирлигини зўрлик билан бузишга чақирган, давлат хавфсизлигига, жамоат тартибини сақлашга, аҳолининг сиҳат-саломатлиги ва ахлоқига зарар етказувчи фаолиятни амалга оширган, адоватни, ирқий ва миллий мумтозликни тарғиб қилган бўлса, террорчилик фаолияти билан боғлиқ бўлса, унинг илтимоси рад қилинади.

17-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигини тиклаш**

Илгари Ўзбекистон ССР фуқаролигида бўлган шахс унинг ўз илтимосига биноан Ўзбекистон ССР фуқаролигига тикланиши мумкин.

III бўлим

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФУҚАРОЛИГИНИНГ ТЎХТАТИЛИШИ

18-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигининг тўхтатилиши учун асослар**

Ўзбекистон ССР фуқаролиги қуйидаги ҳолларда тўхтатилади:

1) Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиш оқибатида;

2) Ўзбекистон ССР фуқаролигини йўқотиш оқибатида;

3) Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум этилиши оқибатида;

4) Ўзбекистон ССРнинг республикалараро шартномаларида, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг халқаро шартномаларида назарда тутилган асосларга биноан;

5) ушбу Қонунда кўзда тутилган бошқа асосларга биноан.

ССР Иттифоқи фуқаролигининг тўхтатилиши Ўзбекистон ССР фуқаролигининг тўхтатилишига сабаб бўлади.

Ўзбекистон ССР фуқаролигининг тўхтатилиши Қорақалпоғистон АССР фуқаролигининг тўхтатилишига сабаб бўлади.

19-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиш**

Ушбу Қонунда белгиланган тартибда шахснинг илтимосномасига кўра Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқишга рухсат этилади.

Агар Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқишни илтимос қилувчи шахс давлат олдидаги мажбуриятларини бажармаган бўлса ёки фуқароларнинг ёхуд давлат, кооператив ёки жамоат ташкилотларининг муҳим манфаатлари билан боғлиқ мулкий мажбурияти бўлса, унинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиши рад этилиши мумкин.

Агар Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқишни илтимос қилувчи шахс айбланувчи сифатида жиноий жавобгарликка тортилган ёхуд унга нисбатан қонуний кучга кирган ва ижро этилиши зарур бўлган суд ҳукми бўлса ёки шахснинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиши СССР ёки Ўзбекистон ССР давлат хавфсизлиги манфаатларига зид бўлса, унинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқишига йўл қўйилмайди.

20-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигини йўқотиш**

Қуйидаги ҳолатларда Ўзбекистон ССР фуқаролиги йўқотилади:

1) шахс чет давлатдаги ҳарбий хизматга, хавфсизлик хизматига, полицияга, адлия идораларига ёки давлат ҳокимияти ва бошқарувининг бошқа идораларига ишга кирганлиги натижасида;

2) агар чет элда доимий яшовчи шахс беш йил давомида узрли сабабларсиз консуллик ҳисобида турмаган бўлса;

3) агар Ўзбекистон ССР фуқаролиги атайин ёлғон маълумотлар ёки сохта ҳужжатларни тақдим этиш натижасида олинган бўлса;

Ўзбекистон ССР фуқаролигининг йўқотилиши ушбу Қонуннинг 32- ва 33-моддаларида кўрсатилган ваколатли давлат идоралари ушбу ҳолатни қайд этган пайтдан бошланади.

21-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум этиш**

Чет элда яшаб туриб Ўзбекистон ССРнинг давлат манфаатларига ёки давлат хавфсизлигига жиддий зарар етказувчи хатти-ҳаракатлар қилган шахсгина фавқулодда ҳолатда Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум этилиши мумкин.

Шахснинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум этилиши унинг эри ёки хотини ва фарзандларининг фуқаролигини ўзгартирмайди.

IV бўлим

ОТА-ОНАЛАРИНИНГ ФУҚАРОЛИГИ ЎЗГАРГАНДА ВА ФАРЗАНДЛИККА ОЛИНГАНДА БОЛАЛАРНИНГ ФУҚАРОЛИГИ

22-модда. **Ота-оналарининг фуқаролиги ўзгарган тақдирда болалар фуқаролигининг ўзгариши**

Ота-оналарининг фуқаролиги ўзгарганлиги натижасида уларнинг ҳар иккаласи Ўзбекистон ССР фуқаролигига ўтганида ёки ҳар иккаласи Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиққанида шунга биноан уларнинг 14 ёшга етмаган болаларининг фуқаролиги ҳам ўзгаради.

Агар боланинг отаси ёки онаси маълум бўлиб, унинг фуқаролиги ўзгарганда, шунга биноан 14 ёшга тўлмаган боланинг фуқаролиги ҳам ўзгаради.

23-модда. **Васийликка олинган боланинг Ўзбекистон ССР фуқаролигини сақлаб қолиши**

Ўзбекистон ССР ҳудудида яшовчи боланинг ота-онаси ёки ёлғиз қолган отаси ёки онаси Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқса ва айни вақтда Ўзбекистон ССР фуқароларининг васийлиги белгиланган болани тарбиялашда иштирок этмаса, ота-она ёки васийнинг илтимосига кўра бола Ўзбекистон ССР фуқаролигини сақлаб қолади.

24-модда. **Ота-онасидан бири Ўзбекистон ССР фуқаролигини олган тақдирда боларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигини олиши**

Агар ота-онасидан бири Ўзбекистон ССР фуқаросига айланса, бошқаси эса бошқа иттифоқдош республиканинг фуқароси ёки чет эл фуқароси бўлиб қолса, Ўзбекистон ССР фуқаролигини олаётган отанинг ёки онанинг илтимосномасига кўра бола Ўзбекистон ССР фуқаролигини олиши мумкин.

Агар ота-онасидан бири Ўзбекистон ССР фуқаросига айланса, бошқаси эса фуқаролиги йўқ шахс бўлиб қолса, Ўзбекистон ССР ҳудудида яшовчи бола Ўзбекистон ССР фуқароси бўлиб қолади.

Агар ота-онасидан бири Ўзбекистон ССР фуқаросига айланса, бошқаси эса фуқаролиги йўқ шахс бўлиб қолса, Ўзбекистон ССРдан ташқарида яшовчи бола Ўзбекистон ССР фуқаролигини олаётган отанинг ёки онанинг илтимосномасига кўра Ўзбекистон ССР фуқаролигини олиши мумкин.

25-модда. **Ота-онасидан бири Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиққан тақдирда боланинг Ўзбекистон ССР фуқаролигини сақлаб қолиши**

Агар отаси ёки онаси Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқса, бошқаси эса Ўзбекистон ССР фуқаролигида қолса, бола Ўзбекистон ССР фуқаролигини сақлаб қолади. Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқадиган отанинг ёки онанинг илтимосномасига кўра бундай болага Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқишга рухсат этилиши мумкин.

26-модда. **Бола фарзандликка олинган тақдирда Ўзбекистон ССР фуқаролигини олиши**

Ўзбекистон ССР фуқаролари томонидан фарзандликка олинган бола бошқа иттифоқдош республиканинг фуқароси бўлса ёки чет эл фуқароси бўлса ёхуд фуқаролиги бўлмаган шахс бўлса, у Ўзбекистон ССР фуқаросига айланади.

Бири Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган, бошқаси эса фуқаролиги бўлмаган шахс бўлган эр-хотин фарзандликка оладиган ва чет эл фуқароси бўлган бола Ўзбекистон ССР фуқаросига айланади.

Бири Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган эр-хотин фарзандликка оладиган фуқаролиги бўлмаган бола Ўзбекистон ССР фуқаросига айланади.

Бири Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган, бошқаси чет эл фуқароси бўлган эр-хотин фарзандликка оладиган чет эл фуқароси бўлган бола уни фарзандликка олувчиларнинг келишувига кўра Ўзбекистон ССР фуқаросига айланади.

27-модда. **Фарзандликка олинган тақдирда боланинг Ўзбекистон ССР фуқаролигини сақлаб қолиши**

Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган болани бошқа иттифоқдош республиканинг фуқаролари ёки чет эл фуқаролари фарзандликка олса ёки бири Ўзбекистон ССР фуқароси, иккинчиси бошқа иттифоқдош республика ёки чет эл фуқароси бўлган эр-хотин фарзандликка олса, бу ҳолда бола Ўзбекистон ССР фуқаролигини сақлаб қолади. Фарзандликка олувчиларнинг илтимосномасига кўра бундай болага Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқишга рухсат берилиши мумкин.

Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган болани фуқаролиги бўлмаган шахслар фарзандликка олса ёки бири Ўзбекистон ССР фуқароси бўлган, иккинчиси фуқаролиги бўлмаган эр-хотин фарзандликка олса, бу ҳолда бола Ўзбекистон ССР фуқаролигини сақлаб қолади.

28-модда. **Болаларнинг фуқаролигини ўзгартириш чоғида улар розилик беришининг зарурлиги**

14 ёшдан 18 ёшгача бўлган болалар ота-оналарининг фуқаролиги ўзгарган тақдирда, шунингдек улар фарзандликка олинган тақдирда уларнинг фуқаролиги ушбу Қонуннинг 36-моддасида кўзда тутилган тартибда фақат болаларнинг розилиги билан ўзгартирилиши мумкин.

V бўлим

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФУҚАРОЛИГИ МАСАЛАЛАРИГА ОИД ҚАРОРЛАР ҚАБУЛ ҚИЛУВЧИ ОРГАНЛАР

29-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролиги масалаларига оид қарорлар қабул қилувчи органлари**

Ўзбекистон ССР Президенти, шунингдек Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССРда фуқаролик масалаларига оид қарорлар қабул қилувчи органлардир.

30-модда. **Ўзбекистон ССР Президентининг ваколатлари**

Ўзбекистон ССР Президенти:

— тегишли илтимосномалар билан Ўзбекистон ССР Президентига мурожаат қилган Ўзбекистон ССР ҳудудидан ташқарида яшовчи бошқа иттифоқдош республикаларнинг фуқароларини, чет эл фуқароларини ва фуқаролиги бўлмаган шахсларни Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул қилиш тўғрисида:

— бошқа иттифоқдош республикалар фуқароларини, чет эл фуқароларини ва фуқаролиги бўлмаган шахсларни Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул қилиш тўғрисида ва агар Ўзбекистон ССР фуқароларининг фуқаролигига нисбатан илгари Ўзбекистон ССР қонунларига мувофиқ қарорлар қабул қилинган бўлса, уларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиши тўғрисида;

— Ўзбекистон ССР фуқаролигини тиклаш тўғрисида;

— тегишли илтимосномалар билан Ўзбекистон ССР Президентига мурожаат қилган Ўзбекистон ССР ҳудудидан ташқарида доимий яшовчи Ўзбекистон ССР фуқароларининг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиши тўғрисида;

— ушбу қонуннинг 23-моддасида назарда тутилган ҳолларда Ўзбекистон ССР фуқаролигини сақлаб қолиш тўғрисида;

— Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум этиш тўғрисида қарорлар қабул қилади.

31-модда. **Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг ваколатлари**

Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР билан Қорақалпоғистон АССР ўртасида тузилган битим асосида Қорақалпоғистон АССР фуқаролиги масалалари юзасидан қарорлар қабул қилади.

32-модда. **Ички ишлар органларининг ваколатлари**

Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлиги, Қорақалпоғистон АССР Ички ишлар вазирлиги, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларининг ички ишлар бошқармалари, бўлимлари:

— Ўзбекистон ССРда доимий яшовчи шахслардан Ўзбекистон ССР фуқаролиги масалаларига оид аризаларни қабул қилади ва уларни зарур ҳужжатлар билан биргаликда Ўзбекистон ССР Президентига, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига кўриб чиқиш учун юборади;

— Ўзбекистон ССРда доимий яшовчи шахсларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигига мансублигини белгилайди;

— Ўзбекистон ССР ҳудудида доимий яшовчи шахсларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигини йўқотганлигини қайд этади.

33-модда. **Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар вазирлигининг, Ўзбекистон ССР дипломатия ваколатхоналари ва консуллик муассасаларининг ваколатлари**

Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар вазирлиги, Ўзбекистон ССР дипломатия ваколатхоналари ва консуллик муассасалари:

— чет давлатларда доимий яшаб турган шахслардан Ўзбекистон ССР фуқаролиги масалаларига оид аризаларни қабул қилади ва уларни кўриб чиқиш учун зарур ҳужжатлар билан бирга Ўзбекистон ССР Президентига, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига юборади;

— чет давлатларда доимий яшаб турган шахсларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигига мансублигини белгилайди;

— чет давлатларда доимий яшаб турган шахсларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум бўлганлигини қайд этади;

— Ўзбекистон ССРнинг чет давлатларда доимий яшовчи фуқароларини ҳисобга олади.

Башарти, чет давлатда Ўзбекистон ССРнинг дипломатия ваколатхонаси ва консуллик муассасаси бўлмаса, шу давлатда доимий яшаб турган шахсдан Ўзбекистон ССРнинг фуқаролиги масалаларига оид аризалар СССРнинг тегишли дипломатия ваколатхонасига ёки консуллик муассасасига берилиши мумкин.

34-модда. **Ўзбекистон ССРнинг Иттифоқ пойтахтидаги ва бошқа иттифоқдош республикалардаги доимий ваколатхонасининг ваколатлари.**

Ўзбекистон ССРнинг ССР Иттифоқи ва пойтахтидаги ва бошқа иттифоқдош республикалардаги доимий ваколатхонаси:

— бошқа иттифоқдош республикаларда доимий яшовчи шахслардан Ўзбекистон ССР фуқаролиги масалаларига оид аризалар қабул қилади ва уларни кўриб чиқиш учун зарур ҳужжатлар билан бирга Ўзбекистон ССР Президентига, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига юборади.

— бошқа иттифоқдош республикаларда доимий яшовчи шахсларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигига мансублигини аниқлайди;

— Бошқа иттифоқдош республикаларда доимий яшовчи шахсларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум бўлганлигини қайд этади;

— Ўзбекистон ССРнинг бошқа иттифоқдош республикаларда доимий яшовчи фуқароларини ҳисобга олади.

VI бўлим

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФУҚАРОЛИГИ МАСАЛАЛАРИГА ОИД АРИЗАЛАР ВА ТАҚДИМНОМАЛАРНИ КЎРИБ ЧИҚИШ

35-модда. **Фуқаролик масалаларига оид аризаларни топшириш тартиби**

Фуқаролик масалаларига оид аризалар Ўзбекистон ССР Президенти, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми номига ариза берувчиларнинг доимий истиқомат жойидаги ички ишлар идоралари орқали, чет элда доимий яшовчи шахсларнинг аризалари эса тегишли совет дипломатия ваколатхоналари ёки консуллик муассасалари орқали топширилади.

Бошқа иттифоқдош республикаларда яшовчи шахсларнинг фуқаролик масалаларига оид аризалари Ўзбекистон ССР Президенти номига ёзилади ва почта орқали бевосита ёки Ўзбекистон ССРнинг ССР Иттифоқи пойтахтидаги ёхуд тегишли иттифоқдош республикадаги доимий ваколатхоналари орқали Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлигига юборилади.

Қўш фуқароликнинг олдини олиш тўғрисида СССР ёки Ўзбекистон ССР билан шартнома тузган чет давлат фуқаролигидан шахс ўз фуқаролигини ўзгартириш ниятига мазкур давлатнинг муносабати тўғрисида гувоҳлик берувчи ҳужжатни тақдим этиши шарт.

36-модда. **Фуқаролик масалаларига оид аризалар шакли**

Ўзбекистон ССР фуқаролигини қабул қилиш, Ўзбекистон ССР фуқаролигига тиклаш ёки ундан чиқариш тўғрисидаги илтимосномалар аризачининг ёзма илтимосига биноан кўриб чиқилади, 18 ёшга тўлмаган шахсларга нисбатан илтимосномалар уларнинг нотариал идоралар томонидан, чет элда эса тегишли дипломатия ваколатхонаси ёки консуллик муассасаси томонидан тасдиқланган қонуний вакилларининг илтимосига биноан кўриб чиқилади.

14 ёшдан 18 ёшгача бўлган болаларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул қилиш, Ўзбекистон ССР фуқаролигига тиклаш ва ундан чиқиш тўғрисидаги аризаларини топшириш чоғида уларнинг розилиги бўлиши шарт. Бундай розилик ёзма баён этилиши ва нотариал идоралар томонидан, чет элда эса тегишли дипломатия ваколатхонаси ёки консуллик муассасалари томонидан тасдиқланган бўлиши керак.

Вояга етмаган боланинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиши тўғрисидаги илтимосномa топширилганда, башарти унинг отаси ёки онаси Ўзбекистон фуқаролигида қоладиган бўлса, унинг ўз боласининг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқишига муносабати билдирилган аризаси ҳам тақдим этилиши керак. Бундай ариза нотариус томонидан, чет элда эса тегишли дипломатик ваколатхонаси ёки консуллик муассасаси томонидан тасдиқланган бўлиши шарт.

Башарти ариза берувчи саводсизлиги ёки жисмоний камчиликлари сабабли аризани имзолай олмаса, унинг илтимосига биноан бошқа киши имзолайди, бу ҳақда Ўзбекистон ССРнинг ички ишлар идораси, бошқа иттифоқдош республикаларда эса Ўзбекистон ССРнинг доимий ваколатхонаси ёки тегишли давлат нотариуси чет элда тегишли дипломатия ваколатхонаси ёки консуллик муассасаси томонидан аризага ёзиб қўйилади.

37-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигига мансубликни белгилаш**

Шахснинг Ўзбекистон ССР фуқаролигига мансублиги тўғрисидаги аризаси, унинг доимий истиқомат жойида Ўзбекистон ССР ички ишлар органига, хорижий давлатда доимий яшайдиган шахс томонидан эса тегишли дипломатия ваколатхонаси ёки консуллик муассасасига берилади.

Ўзбекистон ССР фуқаролигига мансубликни белгилашда шахснинг Ўзбекистон ССР фуқаролиги билан боғлиқ вазият бошланган пайтда амал қилиб турган ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатлари ҳамда СССР ва Ўзбекистон ССРнинг халқаро шартномалари қоидалари қўлланилади.

38-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум қилиш тўғрисидаги тақдимнома**

Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум этиш тўғрисидаги тақдимнома Ўзбекистон ССР Президенти номига ушбу Қонуннинг 40-моддасида кўрсатилган Ўзбекистон ССР идоралари томонидан, Ўзбекистон ССРнинг бошқа иттифоқдош республикаларда яшаб турган фуқароларига нисбатан Ўзбекистон ССРнинг ССР Иттифоқи пойтахтидаги ва бошқа иттифоқдош республикалардаги ваколатхоналари томонидан ҳам Ўзбекистон ССР Вазирлар Кенгаши орқали, Ўзбекистон ССРнинг чет элда доимий яшовчи фуқароларига нисбатан эса, тегишли дипломатия ваколатхоналари ёки консуллик муассасалари томонидан ҳам Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар вазирлиги орқали берилади.

39-модда. **Фуқаролик масалаларига оид аризаларни расмийлаштириш тартиби**

Ўзбекистон ССР фуқаролиги масалаларига оид аризалар, ариза берувчи шахсан мурожаат этган тақдирда унинг доимий истиқомат жойидаги Ўзбекистон ССР ички ишлар идоралари, хорижий давлатда яшовчи шахсларга нисбатан эса тегишли дипломатия ваколатхоналари ёки консуллик муассасалари томонидан расмийлаштирилади.

Узрли сабаблар бўлган тақдирда ички ишлар идоралари, тегишли дипломатия ваколатхоналари ва консуллик муассасалари фуқаролик тўғрисидаги ҳужжатларни бошқа шахсларда ёки почта орқали юборилган аризаларга мувофиқ расмийлаштиришга мажбурдирлар.

40-модда **Фуқаролик масалаларига оид аризалар юзасидан хулосалар**

Фуқаролик масалаларига оид аризани расмийлаштираётган ички ишлар идораси ёки тегишли дипломатия ваколатхонаси ёхуд консуллик муассасаси мазкур ариза юзасидан асосланган хулосасини чиқаради.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлиги, Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар вазирлиги ва Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги қўмитаси фуқаролик масалаларига оид ариза ёки тақдимномалар юзасидан ўз хулосаларини ҳамда бошқа зарур ҳужжатларни Ўзбекистон ССР Президенти номига юборадилар.

Қорақалпоғистон АССР Ички ишлар вазирлиги ва Қорақалпоғистон АССР Давлат хавфсизлиги қўмитаси Қорақалпоғистон АССР фуқаролиги масалаларига оид ўз хулосаларини ва бошқа зарур ҳужжатларни Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига юборадилар.

Ўзбекистон ССР Вазирлар Кенгаши Ўзбекистон ССР Президентига ариза берган ҳар бир кишини Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул этиш ёки тиклаш мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслиги тўғрисида, шу жумладан унга Ўзбекистон ССРда иш, турар-жой ва бошқа қулайликлар бериш имконияти ҳақида асосланган хулосалар тақдим этадилар.

Қорақалпоғистон АССР Вазирлар Кенгаши Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига ариза берган ҳар бир кишини Қорақалпоғистон АССР фуқаролигига қабул этиш ёки уни тиклаш мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслиги тўғрисида, шу жумладан унга Қорақалпоғистон АССРда иш, турар-жой ва бошқа қулайликлар бериш имконияти ҳақида асосланган хулосалар тақдим этадилар.

(Давоми учинчи бетда).

ЛОЙИҲА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Қонуни

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФУҚАРОЛИГИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши иккинчи бетда).

Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиш тўғрисидаги аризаларга оид хулосаларда ариза берувчининг давлат олдида бажарилмай қолган мажбуриятлари ёки унинг фуқаролар ёхуд давлат, кооператив ва бошқа жамоат ташкилотлари муҳим манфаатлари билан боғлиқ бўлган мулкий мажбуриятлари хусусидаги, уни айбланувчи сифатида жиноий жавобгарликка тортиш ҳақидаги ёхуд унга нисбатан суднинг қонуний кучга кирган, ижро этилиши лозим бўлган ҳукми мавжудлиги ҳақидаги ё бўлмаса мазкур шахснинг Ўзбекистон ССР фуқаролигидан чиқиши Ўзбекистон ССРнинг давлат хавфсизлиги манфаатларига зидлиги тўғрисидаги маълумотлар ҳам хабар қилинади.

41-модда. **Аризалар ва тақдимномаларнинг Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Фуқаролик масалалари комиссиясида дастлабки тарзда кўриб чиқилиши**

Ушбу қонуннинг 30-моддасида кўрсатилган фуқаролик масалаларини дастлабки тарзда кўриб чиқиш учун Ўзбекистон ССР Президенти Фуқаролик масалалари комиссиясини тузади.

Фуқаролик масалаларига оид ариза ва тақдимномаларни кўриб чиқиш пайтида комиссия ариза берувчининг далилларини, тақдимноманинг мазмунини, давлат идоралари ва жамоат ташкилотларининг хулосасини ва бошқа ҳужжатларни ҳамда тегишли тарзда расмийлаштирилган гувоҳлик кўрсатмаларини атрофлича таҳлил этади.

Башарти мазкур шахс Қорақалпоғистон АССРга кўчиб бормоқчи бўлса, комиссия Қорақалпоғистон АССР Вазирлар Кенгашининг уни Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул этиш ёки унинг фуқаролигини тиклаш мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслиги тўғрисидаги, шу жумладан республикада унга иш, турар-жой ва бошқа қулайликлар бериш имконияти бор-йўқлиги ҳақидаги фикрини эътиборга олади.

Комиссия тегишли давлат идоралари ва жамоат ташкилотларидан ўз ихтиёридаги иш юзасидан материаллар ва ҳужжатларни талаб қилиб олишга ҳақлидир, улар эса комиссия белгилаган муддатда зарур маълумотни тақдим этадилар.

Комиссия ҳар бир ариза ёки тақдимнома юзасидан Ўзбекистон ССР Президентига таклифлар киритади.

Комиссиянинг қарори протокол билан расмийлаштирилади, уни комиссиянинг мажлисда қатнашган барча аъзолари имзолайдилар.

42-модда. **Ўзбекистон ССР Президенти томонидан фуқаролик масалаларига оид қарорларнинг қабул этилиши**

Фуқаролик масалалари юзасидан Ўзбекистон ССР Президенти Фармонлар чиқаради.

Агар Фармонда бошқача тартиб белгиланган бўлмаса, фуқароликдаги ўзгаришлар Ўзбекистон ССР Президентининг Фармони чиқарилган кундан бошланади.

Фуқаролик масаласига оид такрорий ариза, қоида тариқасида, шу масалага оид аввалги қарордан кейин бир йил ўтгач кўриб чиқилади. Иш учун муҳим бўлган ҳамда ариза берувчига маълум бўлмаган ва маълум бўлиши мумкин бўлмаган вазиятлар вужудга келган тақдирда такрорий ариза илгарироқ ҳам кўриб чиқилиши мумкин.

Ўзбекистон ССР фуқаролигига қабул қилиш рад этилган ёхуд Ўзбекистон ССР фуқаролигидан маҳрум қилинган шахсга, унинг талабига мувофиқ, тегишли қарорнинг сабаблари маълум қилинади.

43-модда. **Фуқаролик масалаларига оид аризаларни кўриб чиқиш муддати**

Фуқаролик масалаларига оид ариза ёки тақдимномаларни кўриб чиқиш муддати олти ойдан ошмаслиги керак.

VII бўлим

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФУҚАРОЛИГИ МАСАЛАЛАРИГА ОИД ҚАРОРЛАРНИНГ ИЖРОСИ

44-модда. **Фуқаролик масалаларига оид қарорларни ижро этувчи идоралар**

Ўзбекистон ССРда доимий яшовчи шахсларга нисбатан фуқаролик масалаларига оид қарорларнинг ижроси Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлиги, Қорақалпоғистон АССР Ички ишлар вазирлиги, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларининг ички ишлар бошқармалари, бўлимлари зиммасига, бошқа иттифоқдош республикаларда яшовчи шахсларга нисбатан Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлиги ёки Ўзбекистон ССРнинг ССР Иттифоқи пойтахтидаги ёки тегишли иттифоқдош республикадаги доимий ваколатхонаси зиммасига, чет давлатда яшовчи шахсларга нисбатан эса, Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар вазирлиги зиммасига, тегишли дипломатия ваколатхоналари ва консуллик ваколатхоналари зиммасига юклатилади.

45-модда. **Паспортлар ва истиқомат учун гувоҳномалар бериш**

Қонунда белгиланган тартибда Ўзбекистон ССР фуқаролигини олган шахсларга ички ишлар идоралари томонидан ёки дипломатия ваколатхоналари ёхуд консуллик муассасалари томонидан Ўзбекистон ССР фуқароси паспорти топширилади; 16 ёшга етмаган болаларнинг ҳужжатларига уларнинг Ўзбекистон ССР фуқаролигига мансублиги ёзиб қўйилади.

Ўзбекистон ССР фуқаролиги тўхтатилган бўлса-да, Ўзбекистон ССРда яшаб турган шахсларга ички ишлар идоралари истиқомат учун гувоҳнома беради.

46-модда. **Ўзбекистон ССР фуқаросининг қасами**

Ўзбекистон ССР фуқаролигига ўтаётган шахс Ўзбекистон ССР фуқароси паспортини олаётганида Ўзбекистон ССР Конституцияси олдида туриб қуйидагича қасамёд қилади:

«Мен (фамилияси, исми) Ўзбекистон ССР фуқаролигини олар эканман, Ўзбекистон ССР Конституцияси ва қонунларига сўзсиз риоя қилишга, мустақил Ўзбекистон давлатининг манфаатларига зарар етказиши мумкин бўлган ҳаракатларга йўл қўймасликка, ўзбек халқининг урф-одатлари ва анъаналарини ҳурмат қилишга тантанали равишда қасамёд қиламан».

47-модда. **Фуқаролик масалаларига оид қарорларнинг ижросини назорат қилиш**

Ўзбекистон ССР фуқаролиги масалаларига оид қарорлар Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Фуқаролик масалалари комиссияси томонидан ижро этилади.

VIII бўлим

ФУҚАРОЛИК МАСАЛАЛАРИГА ОИД ҚАРОРЛАР ЮЗАСИДАН ШИКОЯТ ҚИЛИШ

48-модда. **Фуқаролик масалаларига оид қарорлар юзасидан шикоят қилиш**

Фуқаролик масалалари юзасидан Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми томонидан қабул қилинган қарорлар хусусида Ўзбекистон ССР Президентига шикоят қилиш мумкин.

Фуқароликка мансублик тўғрисидаги ва фуқароликдан маҳрум бўлганлик ҳақидаги масалаларга оид қарорлар юзасидан шикоятлар Ўзбекистон ССР Президенти номига топширилади.

49-модда. **Мансабдор шахсларнинг фуқаролик масалаларига оид ноҳақ хатти-ҳаракатлари устидан шикоят қилиш**

Фуқаролик масалаларига оид аризаларни қабул қилишдан асоссиз равишда бош тортилганлиги, аризани кўриб чиқиш муддатлари бузилганлиги, шунингдек мансабдор шахсларнинг фуқаролик тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш тартибини ва фуқаролик масалаларига оид қарорларни ижро этиш тартибини бузадиган бошқа ноҳақ хатти-ҳаракатлар қилганлиги хусусида улар бўйсунадиган юқори мансабдор шахсга ёки судга қонунда белгиланган тартибда шикоят қилиниши мумкин.

IX бўлим

РЕСПУБЛИКАЛАРАРО ВА ХАЛҚАРО ШАРТНОМАЛАР

50-модда. **Республикалараро ва халқаро шартномаларнинг қўлланилиши**

Башарти Ўзбекистон ССРнинг республикалараро шартномасида, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг халқаро шартномасида ушбу Қонунда баён этилганидан кўра бошқача қоидалар белгиланган бўлса, республикалараро ва халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

Қонун лойиҳасини муҳокама қилиш муддати — матбуотда эълон қилинган кундан бошлаб 1 ой.

Мулоҳаза ва таклифларни қуйидаги манзилгоҳга юборишни сўраймиз: 700008. Тошкент шаҳри. Ҳукумат уйи. Ўзбекистон ССР Олий Советининг қонунчилик қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари қўмитаси.

АМАЛИЙ ИШ БИЛАН ЖАВОБ БЕРАМИЗ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

зида. Қизилтепада 580 дан зиёд Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, ногиронлари ва ҳалок бўлган жангчиларнинг оилалари истиқомат қилади. 200 га яқин байналмилалчи жангчи бор. Ана шуларга ёрдам тариқасида 15 минг кишига нафақа таъминланди. Уруш ветеранлари ва байналмилалчи жангчиларнинг турмуш шароитини яхшилаш, уларга кўрсатиладиган хизмат турларини кўпайтириш бўйича бирмунча ишлар қилиняпти.

Аҳолини уй-жой ва томорқа билан таъминлашга алоҳида эътибор берилаяпти. Илгари ҳар бир хонадон ҳисобига 0,11 гектар ер тўғри келганди. Ҳозир томорқа участкаларини кенгайтириш учун қўшимча 968 гектар ер ажратилган. Шундай қилиб, шахсий томорқаларнинг ўртача ҳажми 0,19 гектарга етказилди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ аҳолисини ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлашни яхшилаш тўғрисидаги Фармон бўйича ҳам амалий ишлар бошлаб юборилди. Ҳозиргача район бўйича 35 километр ерга газ қувурлари ётқизилди. Ичимлик сувни етарли миқдорда етказиб бериш бўйича бирмунча қийинчиликлар мавжуд.

Шундан сўнг залда йиғилганлардан бир неча киши сўзга чиқиб, жумҳурият Президенти Фармонлари тезроқ рўёбга чиқишига тўғаноқ бўлаётган муаммолар ҳақида гапирдилар. Уларни бартараф этиш бўйича қимматли фикрлар, таклиф-истаклар билдиришди.

— Газетанинг меҳнаткашлар билан мустаҳкам алоқасини йўлга қўйишнинг йўлларидан бири жойларда турли мавзуларда очиқ хатлар кунини ўтказиб туриладир, — деди район газетаси редактори У. Сатторов.

Дарҳақиқат, Президент Фармонлари туфайли меҳнаткашлар кўп нарсаларга эга бўляптилар. Масалан, аҳолининг асосий қисми томорқа ерлари билан таъминланади. Газ, сув ўтказилмоқда. Уруш ветеранлари ва байналмилалчи жангчилар қўшимча имтиёзларга эга бўлишаётир. Аммо бу борада ҳали кўп муаммоларни ечишга ҳам тўғри келяпти.

«Совет Ўзбекистони» газетасида эълон қилинган материаллардан маълум бўлишича, одамларнинг ихтиёрида бўлган томорқа ерларининг ҳар гектари ҳисобига 12 минг сўм даромад олиняпти. Лекин районимизда томорқа ерига эга бўлган ҳамма хўжаликлар ҳам ундан самарали фойдаланишяпти, деб бўлмайди. Натижада тупроғи зар еримизнинг умри бекор ўтмоқда.

Бундан ташқари одамларнинг иморат қуришлари учун қурилиш материаллари етишмайди. Айрим савдо ходимларида суиистеъмолликлар мавжуд. Менимча, севимли рўзномамиз ана шу муаммоларни ўз диққат марказида тутмоғи даркор.

Шифокорларнинг маълумотларига қараганда, областимизда сув муаммосининг ҳал этилмаганлиги кўплаб касалликларнинг тарқалишига сабаб бўляпти. Шунга қарамай, Бухорога сув келтирадиган катта қувур қурилиши чўзилиб кетяпти.

РСФСР корхоналари билан ҳамкорликда бунёд этилаётган фабрикаларда шароит яхши эмас. Ишлаб чиқаришга асосан эски машиналар келтириляпти. Бу меҳнат унумдорлиги ва аҳоли даромадларининг ўсишига салбий таъсир кўрсатяпти.

— Район мактабларида ўқув-тарбия ишларининг яхшиланиши учун жумҳурият Президентининг Фармони муҳим дастур бўлди, — дейди район халқ таълими бўлими бошлиғи М. Фармонов.— Ўқувчиларга бепул овқат бериш йўлга қўйилди. Лекин ҳали ечилиши лозим бўлган муаммоларимиз анчагина. Ҳозир район ўқувчиларининг 88 фоизи бир сменада ўқияпти. Бу даражани юз фоизга етказиш учун мактабларда қўшимча қурилишлар қилишга тўғри келяпти. Аммо уларга жиҳозлар олиш борасида жуда қийналяпмиз. Чунки янги мактабларга жиҳозлар берилади-ю, ишлаб турган мактабларда қўшимча бинолар қурилса, уларга фонд ажратилмайди.

Яна бир муаммо — боғчаларда кичкинтойлар учун каравотлар ва бошқа жиҳозларнинг етишмаслигидир. Ана шу масалалар ҳал этилса, келажагимиз бўлган ёш авлоднинг соғлом ва иқтидорли бўлиб ўсишига имкон яратган бўламиз.

— Районда газлаштириш бўйича аниқ режалар белгиланиб, амалий ишлар қилинмоқда, — дея сўз бошлади газлаштириш идораси бошлиғи Н. Холов. — Удмуртиялик қардошларимиз билан шартнома тузганмиз. Шунга кўра районимиз меҳнаткашлари Удмуртияда бунёдкорлик ишларини бажариб яхшигина даромад қилишяпти. Қардошларимиз эса бизга газ қувурлари келтириб, хонадонларимизда «зангори олов» ёқишаётир. Аммо булар барча аҳолини табиий газ билан таъминлаш учун етарли эмас. Кўпинча зарур материаллар, техника учун эҳтиёт қисмлар етишмаётир. Газетанинг бу масалада ёрдам бериши ишларимизнинг юришиб кетишига омил бағишларди, деб ҳисоблайман.

—Инсон маънавий жиҳатдан баркамол бўлса, сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий муаммоларни ечишга шунча йўл очилади, — деди район Совети президиуми раиси ўринбосари Р. Маҳмудов.—Мен коммунист обрўси ҳақида, бу номга доғ тушираётган, арзимас муаммолар олдида ўз йўлини тополмай имон-эътиқодидан маҳрум бўлаётган ва партия билетларини топшираётганлар ҳақида принципиал мақолалар чоп этилишини истардим.

Одамларни иш билан таъминлаш ўткир муаммолардан бўлиб қолган. Бунинг учун ўзимизда етиштирилаётган хом ашёнинг асосий қисми жойларда қайта ишланишини йўлга қўйиш лозим. Ана шунда ишчи кучи муаммоси билан бир қаторда жумҳуриятимизнинг иқтисодий бақувват бўлишини таъминлаш муаммоси ҳам ҳал этилиши мумкин.

— Жумҳуриятимиз кишилари болажон, дейди «Ғардиён» қишлоқ совети раиси М. Холова.—Минглаб кўп болали қаҳрамон оналаримиз бор. Улар ишлаб чиқаришда, далаларда фидокорона тер тўкиш билан бир қаторда бола тарбиясидек муҳим ва масъулиятли ишни бажариб келишяпти.

Мени бир нарса кўпдан бери ўйлантириб келаётир. Масалан, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари учун анчагина имтиёзлар бериб қўйилган. Аммо қаҳрамон оналарга деярли имтиёзлар йўқ.

Жумҳурият ёшларини армияга чақиришни ва уларнинг ҳарбий хизматини ўташини такомиллаштириш чоралари тўғрисида»ги жумҳурият Президентининг Фармони ёшларимиз ҳақидаги ғамхўрликнинг ёрқин далили бўлди. Ана шу Фармон туфайли барчамизни ташвишга солаётган муаммолар ечилишига ишонаман.

Чунки кейинги пайтларда ўзбек йигитларимиз ҳарбий қисмларда ҳалок бўлишяпти, уларга жисмоний ва маънавий жароҳат етказилаётир. Бу, жойларда интизомнинг жуда бўшашиб кетганлигидан далолатдир. Шунинг учун ҳам кўпчилик оналар хизмат жойларидаги фарзандларидан ташвишли хат-хабарлар олишяпти. Бироқ маҳаллий ҳарбий комиссариатлардаги айрим тўралар ишга юзаки ёндошиб, хатни текшириш учун жўнатиб қўяқолишяпти. Бу билан кутилган самарани таъминлаш қийин.

Менинг фикримча, агар армиядаги ўғилларимиздан уларга нотўғри муносабат ҳақида сигналлар келгудек бўлса севимли рўзномамиз ходимлари ҳарбий комиссариатлар вакиллари билан жойларга чиқиб, ҳақиқий аҳволни кўриб текширишларини истардим. Ана шунда кўп нарсалар ойдинлашиб, ёшларимизнинг ўз хизмат вазифаларини талофатсиз ўтказишларига ёрдам берган бўламиз.

«Очиқ хатлар куни» сўнггида газета ходимларидан аҳолини ичимлик сув, қурилиш материаллари таъминоти, областда, айниқса, Навоий шаҳри атрофида экологик вазиятни соғломлаштириш, Армия сафларида хизмат қилаётган йигитлар ариза ва шикоятларига одилона муносабатда бўлиш каби жумҳурият миқёсида ҳал этиладиган муаммоларни тез-тез кўтариб, уларнинг ечимига ёрдам беришни сўралди.

Газета ана шу масалалар бўйича қилинаётган ишларни ўз назоратига олади, ва улар ҳақида мунтазам материаллар бериб боради.

К. РИХСИЕВ,
Н. НАИМОВ,
С. ЙЎЛДОШЕВА,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

● Икки мусобақадош дугонанинг исмлари Гули. Улар пойтахтимиздаги «Малика» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 2-филиалида меҳнат қилишади. Тайёрлаётган маҳсулотлари ўз сифати билан ажралиб туради.

Гули Толипова (чапда) ва Гули Жалиева дастгоҳ қисмларини иш бошлашдан олдин кўздан кечиришяпти.

Т. КАРИМОВ олган сурат.

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ — ҲАММАГА

● Илғор хўжаликларнинг чорвачилик маҳсулотлари сифатини яхшилаш ва уни кўпайтириш тажрибаси эндиликда Андижон вилояти колхоз ва совхозлари бош зоотехникларининг мулки бўлиб қолди.

Бу тажрибани ўрганишда уларга шу йил апрель ойида вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси ҳузурида очилган деҳқончилик-саноат комплекси раҳбар ходимлари малакасини ошириш жумҳурият олий мактабининг вилоят бўлими жамоаси ёрдам берди.

Бир қанча хўжаликлар чорвадорларининг суст ишлаши туфайли биринчи ярим йилликда давлат андижонликлардан 600 тоннадан кўпроқ гўшт, деярли 1440 тонна сут ва 460 минг дона тухум кам олди.

Ана шу ташвишли рақамлар филиал мутахассисларини «Савай» совхоз-техникуми негизида шу хўжаликлар бош мутахассислари учун икки ҳафталик курслар ташкил этишга мажбур қилди.

Аксарият машғулотлар энг яхши чорвачилик комплексларида, бўрдоқичилик базаларида, ижарачи жамоалар далаларида ўтказилди. Кўпчилик тингловчиларнинг фикрича, машғулотлар уларга чорвадорлар ишини яхшилаш учун бой материал берди.

ЕМ-ХАШАК УЙГА КЕЛТИРИБ БЕРИЛАДИ

● Гулистондан унча узоқ бўлмаган «Баҳор» совхозининг ходимлари гулистонликларнинг тўғридан-тўғри уйларига ем-хашак етказиб беришмоқда. Гап шундаки, вилоят марказининг кўпгина аҳолиси ўз ҳовлиларида чорва моллари боқишмоқда.

— Албатта, биз муаммони тўла ҳал этолмаймиз, — дейди совхоз директори П. Йўлдошев. — Лекин шунинг ўзи ҳам, менимча, катта ёрдам бўлади. Яқин кунларда эса биз бу ерда ортиқча етиштирилган ем-хашак сотиладиган дўкон очамиз.

(ЎзТАГ).

ФИНЛЯНДИЯ МУТАХАССИСЛАРИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК

Ҳунар-техника таълими ходимларининг Финляндиядан келган делегация аъзолари билан учрашувида ёш ишчиларга таълим ва тарбия бериш соҳасидаги ҳамкорлик истиқболлари муҳокама қилинди.

Фин мутахассислари ташрифидан кузатилган мақсад Ўзбекистонда ҳунар-техника мактабининг ҳолати ва ривожланиш истиқболлари билан танишишдан, малакали ишчи кадрлар тайёрлаш тажрибасини ўртоқлашишдан иборат. Учрашувда ҳунар-техника таълими системаси ўқув юртларининг ишини такомиллаштириш муаммолари, ижтимоий шароитларни яхшилаш ҳамда ҳунар-техника билим юртлари муаллимлари ҳамда ўқувчиларининг дам олишини уюштириш йўллари муҳокама қилинди.

Фин мутахассислари Тошкентдаги 11-ўрта ҳунар-техника билим юртида бўлдилар, Самарқандга сафар қилдилар.

(ЎзТАГ).

АЙНИЙ МЕРОСИ

Бухоро педагогика институтида «Садриддин Айний ва Бухоро инқилоби» мавзусида илмий сессия бўлди. Уни Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан Тожикистон ССР Фанлар академияси ташкил этди.

Олимлар С. Айний 1901—1917 йилларда яшаган уй-музейда ўрнатилган ёдгорлик лавҳаси очилишига бағишланган тантаналарда қатнашдилар.

Тожикистонлик меҳмонлар Бухоро педагогика институти кутубхонасига Айнийнинг тўла асарлар тўпламини совға қилишди.

(ЎзТАГ мухбири).
Бухоро вилояти.

ДЎСТЛИК ЧЕГАРА БИЛМАС

Халқ депутатлари Ленинобод, Ўш ва Фарғона вилоят Советлари уч иттифоқдош жумҳурият чегарадош вилоятларининг яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлашга қаратилган шартнома туздилар. Бу ҳужжатда қўшни вилоятлар ўртасидаги хўжалик—иқтисодий, маданий ва савдо-сотиқ ўзаро муносабатларини фаоллаштириш кўзда тутилган.

— Ленинобод, Ўш ва Фарғона вилоятлари уч жумҳурият — Тожикистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон чегаралари туташган ерда жойлашган, — дейди Ленинобод вилоят ижроия комитети раисининг ўринбосари Р. Бобокалонов. — Бу минтақа аҳолисининг урф-одатлари, миллий анъаналаригина эмас, шу билан бирга йўллари, суғориш тармоқлари, яйловлари ҳам қадимдан муштаракдир. Шунинг учун ҳам ҳозирги «миллий хонадонлар»нинг яккаланишга қаратилган тамойили биз учун айниқса нохушдир. Ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома маҳаллий хўжалик ҳисоби шароитларида ўзаро манфаатли муносабатларга асос солишга, миллатлараро можаролар эҳтимолининг олдини олишга қаратилгандир.

Уч вилоят ўртасида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини олиб кириш ва олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги тақиқларнинг бекор қилиниши шартномани амалга ошириш йўлидаги дастлабки қадам бўлди. Бу иш анъанавий мол айирбошлашни тиклайди. Ленинобод вилояти аҳолиси энди ўз томорқа участкаларида етиштирган мева ва сабзавотлари билан Фарғона ва Ўш бозорларида савдо қилиши мумкин. Қўшни колхоз ва совхозларга, матлубот кооперацияларига ҳам шундай ҳуқуқ берилди.

Бир-бирларига делегациялар юбориб туриш ҳам яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлаш учун хизмат қилмоқда. Яқинда Ленинободга Фарғонадан меҳмонлар келиб, маҳаллий қурувчилар ва гиламдўзлар иш тажрибаси билан қизиқдилар. Қўшма халқ ижоди байрамларини, халқ усталарининг кўргазмаларини ўтказиш режалаштирилмоқда. Ҳар йили август ойининг охирларида Тожикистон, Ўзбекистон ва Қирғизистон халқлари дўстлиги кунини нишонлашга қарор қилинди.

Н. МЕРЕЖНИКОВА.
ТАСС мухбири.
Душанбе.

ЭЛЕКТРОНЧИЛАР АНЖУМАНИ

10 сентябрь куни Самарқандда «Янги туркумга мансуб программавий ва ҳисоблаш системалари» мавзуидаги халқаро конференция очилди.

Уни Самарқанд дорилфунуни «Диалог» Совет—Америка корхонаси ҳамда СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимининг ҳисоблаш маркази билан бирга уюштирган. Анжуман ишида СССР, АҚШ, Швейцария, Дания, ГФР, Италия Хитой ва бошқа мамлакатларнинг ходимлари қатнашмоқдалар.

Тўрт кун давомида олимлар ҳисоблаш системаларининг архитектураси, уларнинг программавий таъминоти, системаларнинг ақлий воситаларини кучайтириш муаммолари ва бошқа масалаларни муҳокама қиладилар.

Конференция доирасида «Диалог» қўшма корхонасининг мутахассислари билан АҚШ ва Ғарбий Европанинг етакчи фирмалари ишлаб чиққан компьютер техникаси ва программавий таъминот тижорат кўргазмаси ишлайди.

(ЎзТАГ).

МАҲАЛЛАМ — МАМЛАКАТИМ МЕНИНГ

● Белоруссиядан меҳмонлар келишди.
● Бувимнинг кўҳна сандиғи
● Ёр-ёр айтиб Самарқандгача...
● Аёллар чойхонаси.

Ҳаёт униб-ўсган диёрингни қадрлашни, одамийликни, ўргатган, гўдакликдан қонингга сингдирган ота уйинг, маҳаллангни бир умр қароғларингда асрамоқ кераклигини ёдингга солиб туради.

Афғонистонда хизмат қилиб қайтган Камолиддин Мусаевнинг ўз маҳалладошларига, онаси Ўктамхон Мусаевага ёзган мактублари ҳам ана шундай ҳис-туйғуларга тўла.

«...Мен Ватанимдан узоқлашганимда энг аввало онам айтган аллаларни соғиндим... Маҳалламизнинг гавжум, маърифатхонага айланган чойхонасини, сўлим гузарларини қўмсадим. Болаларнинг шўхчан қийқириқларига тўла маҳалламизда тез-тез бўлиб турувчи тўйлар, гап-гаштаклар, улардаги ёр-ёру омон-ёрлар ҳаёлимни олиб кетаверди. Янги тушган келинчакларнинг маҳалла улуғларига, маҳалла аҳлига хуш тавозе билан қилган «келин саломлари»ни соғиндим. Иноқ-тотув, турли миллат вакиллари бир оиладай яшаётган маҳалламизнинг ўзига хос янгича анъаналарини, шаъни, довруғини мақтагим, оламга ёйгим келди. Негаки, дунёдаги нотинчликларнинг бари — ноиттифоқликдан. Хуш хулқли одамлар кўп бўлса, дейман. Бизнинг маҳалламиздан ўзга юрт, ўзга вилоят, ўзга шаҳар ва қишлоқларга келин бўлиб тушган қизлар ҳечам ёмон отлиғ бўлиб қайтиб келишмайди. Тушган жойига муносиб, ярашиқ бўлиб, маҳалламизга, ўсган оиласига раҳматлар келтиради. Бизнинг маҳалламизга келин бўлиб тушган қизлар ҳам худди шу оиланинг суюкли қизидай униб-ўсади, томир отиб, яшнаб кетаверади. Маҳалламни мен кенг бир мамлакатга ўхшатгим келади. Нега? Унда ҳикматлар мўл, донишмандликлар беҳисоб. Унинг одамлари, одатлари, удумлари яхши. Мен маҳаллам билан фахрланиб, уни соғиниб яшадим ҳамиша»...

Тошкент ноҳияси Калинин қишлоқ Советидаги Охунбобоев номли маҳалланинг файзли хонадонлари, кўркам, ораста кўчалари, боғ яратишга ошифта кексалари, ёр-ёру аллаларга ўч дилкаш оналари, эртагу чўпчакларга хазина бувилари билан суҳбатлашганимизда Камолиддиннинг юрагидаги ифтихор ҳисси нечоғлик табиий эканига инондик. Мазкур маҳалла комитетининг амалга ошираётган ибратли ишлари фақат ноҳияда ёки областда эмас, жумҳурият миқёсида ҳам овоза бўлган. Уларнинг иш тажрибаларини ўрганиш учун Самарқанд, Хоразм, Сирдарё, Сурхондарё вилоятларидан вакиллар келишиб, маҳаллада амалга оширилаётган хайрли, саҳоватли ишлар билан танишиб қайтмоқдалар.

Яқинда «Советская Белоруссия» газетасининг мухбирлари Александр Гардюшка, Юрий Футовенко ва халқ ҳаёти, турмуши, халқ санъати, оғзаки ижоди билан қизиқувчи бир неча кишилар ана шу маҳалланинг ибратли ишлари билан танишгани келишди. Меҳмонлар маҳалладаги хонадонларда бўлиб, уларнинг турмуш тарзини ўз кўзлари билан кўрдилар. Ўзбек оналарининг кўнгил бисотидаги энг кўҳна халқ қўшиқлари, ёр-ёрлардан тортиб, миллий таомлар, уй тузатиш, меҳмоннавозлик, бола тарбияси, тўйлар, қиз узатиш анъаналаримизгача ўрганишди. Маҳалла комитети раиси Зайниддин Нуриддиновнинг иш тажрибалари билан қизиқишди. Уларга, айниқса, комитет фаолларининг аҳоли ўртасида олиб бораётган ибратли ижодий ишлари маъқул бўлди.

Мана Белоруссиядан келган меҳмонларнинг маҳалла таклиф ва мулоҳазалар дафтарига ёзиб қолдирган дил сўзлари:

«Бу ерда ҳар бир миллат, халқ учун ўрганса арзийдиган, ибрат олса бўладиган кўплаб ҳайрли ишлар қилиняпти. Маҳалла фаоллари кишиларнинг аҳил, тотув, мазмунли турмуш кечиришлари учун бош-қош бўлишяпти. Биз бу ердаги ўзимиз кўриб гувоҳ бўлган ибратли ишлар тўғрисида, меҳмоннавоз хонадонлар ва ажойиб кишилар ҳақида ёзамиз, ўз юртдошларимизни сизларнинг ҳавас қилса арзигулик турмуш тарзингиз билан таништирамиз».

Афғонистондан ўз маҳалласига мактуб йўллаган Камолиддин Мусаев униб ўсган хонадон намунали оилалардан бири экан. Оила бекаси Ўктамхон Мусаеванинг суҳбатида бўлдик: «Қари бор уйнинг — зари бор» дейди у. Кексаларнинг ўгити, насиҳатларида гап кўп. Улар хазина, шу хазинани совурмай, унинг қатларини очиб қўйиб, ёшларнинг баҳра олишига кўмаклашиш керак. Икки ўғлим Афғонистонда хизматда бўлди. Оиламизни, намунали оила деб тан олишди. Фарзандларим билан маҳалланинг ишончини охиригача оқлашга интиламан...

Маҳаллада 1987 йилдан буён намунали оилалар конкурси давом этиб келади. Дастлабки йили 9 та оила конкурс ғолиби деб топилганди. Уч йил давомида уларнинг сафи 33 тага етди. Ораста, файзли, аҳил, фарзандлари қобил, тарбияли келинлари хушфеъл, хушхулқ, элга саломли, ширин каломли қизлари камтарин, меҳнаткаш, меҳмондўст бўлган бундай оилаларга ҳамма ҳавас қилади. Маҳаллада қайнона-келин ўртасидаги келишмовчиликлар, ёш оилалардаги қўйди-чиқдилар, аразлашлар, аризабозликлар ва бошқа ҳар қандай дилгирликлар томоман йўқолди, деса ҳам бўлади. Энг яхши анъаналар, конкурслар, дилтортар давра суҳбатлари, гапу-гаштаклар, оилавий йиғилишлар, кекса авлод билан ёш авлоднинг учрашувлари, намунали тўйлар, савол-жавоб кечалари, байрамларнинг ўзига хос нишонланиши, оилаларни, одамларни бир-бирига яқинлаштиради. «Меҳр кўзда», деган ҳақиқатнинг маъноси ҳам шунда.

Ёшларга энг хайрли урф-одатларни ўргатишда, келинчакларга алла айтишни, қизларга назокатни, хуш хулқни, йигитлар юрагига мардлик, тантилик туйғуларини сингдиришда Қаҳрамон оналар, кўпни кўрган оталар, бувиларнинг хизмати катта бўляпти.

Маҳаллада 214 хонадон — 1410 жон бор. Уйда ўтирган аёлларнинг ҳам фойдали меҳнат қилишлари учун шароит яратилган. Маҳаллада бўлганимизда ажойиб бир давранинг устидан чиқдик. Кекса-ю ёш хотин-қизлар «Аёллар чойхонаси» деб номланган маърифатхонага жам бўлишган экан. Дилкаш бу суҳбат шарафига деворий газета чиқарилибди. Унда маҳалланинг кенжа шоираси Лобархон Сарабоеванинг шеърлари, Ашуржон опоқи Йўлдошеванинг ёшларга ўгитлари, ёр-ёрлар, янги намунали оилалар қаторига кирган хонадон бекаларининг суратлари, маҳалла янгиликлари, эълонлар бор эди. Аёллар тез-тез мана шундай кўнгилочар суҳбатларга йиғилишиб туришаркан.

Зарифа опа Нуриддинованн маҳалланинг онаси дейишади. У ҳам намунали оиланинг бошлиғи. 27 йил давлат ишида ишлади. Лекин у бир этак болаларига алла айтишни, кичкинтойларга чўпчак, эртаклар сўйлашни унутмади. Белоруссиядан келган меҳмонлар айнан мана шу Зарифа опанинг хонадонида меҳмон бўлишди. Опанинг келинлари, барно-барчин қизларини кўриб ҳавас қилишди. Зарифа опа уларнинг «гўшанга», «келин салом», «ёр-ёр» ҳақидаги саволларига эринмай жавоб қайтарди. Негаки, ушбу оилада ёр-ёрлар мўл, гўшангалар ҳам, келин саломлар ҳам унутилмаган. Зарифа опа меҳмонларга ўз кўнгил бисотидан аллалар айтиб берди. Улар ёзиб олдилар.

— Сизнингча, аёл нимаси билан гўзал? — сўрадик Зарифа опадан.

— Аёл ҳаёси билан гўзал... Ҳа, ҳаёсиз аёл минг кўҳлик бўлмасин, у хунукларнинг хунуги, у кўзи тушган узукдир. Афсуски, негадир баъзи аёллардан ҳаё кўтарилиб боряпти. Бу дардга биргалашиб даво излашимиз керак.

— Ҳамма аёлда ҳам ўзига яраша ҳусн, тил, забон, бор. Лекин шарм-ҳаё деган кимё ҳаммага ҳам насиб этавермайдиган нарса, — деди маҳалланинг энг обрўли аёли, намунали оила бекаси, шифокор Сайёра Мавлонова. — Биз дардимизни ҳам маҳаллага чиқиб айтишга ўрганганмиз, қувончимизни ҳам. Яна бир янгиликни айтай. Янги келинчаклар учун маҳалла аҳли кенгашиб алоҳида «шоҳсупа» қилинган. Янги хонадонга келин бўлиб тушган қиз ана шу табаррук супага чиқиб, маҳалла аҳлига салом беради. «Келин салом» куни бу ерга табаррук оталар, оналар йиғилишади. Қизлар, болакайлар, тўпланишади. Пири бадавлат оталар, боболар, оналар олдида қилинган саломнинг ўзгача масъулияти бўлади. Қўйди-чиқдиларнинг ниҳоятда камлиги ҳам, ана шундан бўлса ажаб эмас.

Маҳалланинг фольклор ансамбли бор. У йиғилишларга файз киритади: Бугун ҳам «Аёллар чойхонаси»да фольклор ансамбли дуторларининг тори таранг, доира, ғижжаклар созланган. Миновархон Саидкаримова кўҳна сандиғининг қати очилди. Унинг «ёр-ёр»лари чилдирма чертмаги жўрлигида барчамизнинг хуморимизни олди.

Қайроғочга ип солиб
Учган синглим ёр-ёр.
Маҳаллага хол бўлиб
Тушган синглим ёр-ёр.

— Яқинда маҳалламиздан Самарқанд шаҳрига келин тушириб бордик, — дейди Миновархон. — Ишонасизми, Тошкент остонасидан бошланган ёр-ёр Самарқандга етгунча узлуксиз давом этди. Ёр-ёр ҳаммага хуш келадиган қўшиқда ўзиям. Энг азиз кунларингни эслатади. Ўзбекча бошланган ёр-ёрларимиз тожикча ўланларга уланиб кетди. Тожигу ўзбек аёллари эгачи-сингилдай қучоқлашиб кўришиб, ёр-ёр айтишди.

Охунбобоев маҳалласида бўлганимизда бувиларнинг ажойиб алла, қўшиқлари сел қилди бизни. Муаззам опа Зоирова ҳам бешик тебратиб алла куйладилар. У айтган аллаларни тинглаганимизда беихтиёр ўз онамиздан алла эшитган гўдаклик йилларимизни қўмсадик.

— Шу маҳаллада униб-ўсдим, — дейди Муаззам опа. — 15 йил колхозда ишладим. Уч ўғил, икки қизим бор. Аллани ёшлигимдан севаман. Ростини айтсам, мен дала шийпонида ҳам кўп алла айтардим. Алла бошласам борми, ҳамма аёллар йиғилишиб, ўраб олишарди. Тушлик — хушликка айланарди.

— Алла қачон пайдо бўлган ўзи? Уни айтган, уни тинглаган одамнинг юрагида қандай туйғулар, кечинмалар кечади?

— Одамзот яратилибдики, алла яратилган-да, ўргилай. Унинг ёши йўқ, у халқимиз, одатларимиздай қадим ва қўҳнадир. У одам боласининг юрагига яхшилик куртакларини экади. Болаларимиз аллалар этагида ойлар каби тўлишади. Алла укпар қушга ўхшайди. Унинг ҳарир қанотлари бор. Уни тинглаганда ҳатто афсонавий девлар ҳам туманлар этагига бош қўйиб ухлаб қолармиш. Чунки, ҳаётнинг жамики сеҳри шу аллаларга жойланганмиш. Алла ҳатто замонани ҳам камолга етказармиш.

—Маҳаллада ўсаётган бир болага етти қўшни ота-онадир, — дейди Саноат опа Расулова. — Болалар тарбияси бугунги кунда ҳаммамизни ташвишга соляпти. Гўдакликда алла эшитган, чўпчак тинглаган, рўстгўйлик, ҳалоллик ҳақидаги эртакларга қулоқ тутган болалар ёмон ўсмайди. Маҳалламизда болалар тарбиясига қаттиқ киришганмиз. Ножўя сўз айтган, бировнинг қўлидан оғир юкни олмаган ёки папирос тутатган бола маҳалла аҳли олдида тикка туради, қилмишларига жавоб беради.

Маҳалла ветерани Зулфия опа Азимова 10 боланинг онаси. У ҳам 30 йил колхозда меҳнат қилди. «Болали уй бозор» дейди Зулфия опа. Йигирма бир жон бир ҳовлида яшаймиз. Оиламизда ҳар турли миллатнинг фарзандлари бор. Умуман маҳалламизнинг ўзи байналмилал маҳалла ҳисобланади. Корейс, уйғур, татар, қозоқ, рус, ўзбек хонадонлари бари бир-биридан ўрганади, бир-бирини сийлашади. Маҳалламизда қутлуғ ёшга кирган кишиларнинг юбилейларини ўтказишдек анъанамиз борлигидан бошимиз осмонга етади, ҳамиша. Кексаларнинг ҳам кўнгли тўқ. Негаки, улар кўриб турибди. Маҳалла одамларнинг дардкаши, тирикликда суянч тоғи.

— Мен маҳалламизнинг, умуман халқимизнинг яна бир одатини жуда улуғлайман, — дейди Муҳаббат опа Носирова. — Бизда марҳумнинг таъзияси куни жуда нозик ва кўнгилни қийноққа ҳаяжонларга соладиган кун. Шу куни вафот этган кишининг узоқ-яқин қариндошлари, маҳалла-куй тўпланиб марсия айтишади. Марсиялар айтиш минг-минг йиллардан бери давом этиб келаётган удумларимиздан. Марсия айтилганда қалби тош одамнинг ҳам юраги юмшаб меҳр-мурувватнинг эшиклари ланг очилади. Шафқатсизликнинг темир дарвозаларига қулфлар тушади.

Лекин минг афсуски, негадир ҳамдардлик ўрнини дилозорлик, аҳиллик ўрнини низолар эгалламоқда. Юрагимни қатор саволлар, хижолат ҳисси пармалайди кўпинча. Нега бизнинг авлодда бундай меҳрдан, мурувватдан йироқлар кўп? Нега улар бир-бирларини эъзоз айламакни, жон пардасида асрамакни билмайдилар? Дўстнинг ўлимида нега уларнинг дилида кўчкинлар кўчмайди. Нега улар ёна ва ёна марсиялар бағишламоқни билмайдилар? Юрагимда ғалаён, ўйларимда сурон билан мен аёллар ўқиган марсияларни тингладим, кўз ёшларимни ютолмай энтикдим. Ўшда, Фарғонада, Андижонда тўкилган қонлар, низолар, бегуноҳ марҳумлар кўз ўнгимдан ўтди... Унутилган марсиялар, аллалар, ўланлар, ўгитларнинг уволига қолмаяпмизми?

Охунбобоев маҳалласида кўпболали оналар 40 нафар. 82 нафар меҳнат ветерани бор. Маҳалла комитетининг Зайниддин Нуриддинов бошлиқ 17 аъзоси маҳалладаги ҳар бир хонадонни, унинг ҳар бир фарзандини беш қўлдек билади, ғамхўрлик қилади. Наимахон Имомова маҳалла хотин-қизлар кенгашининг раиси. У хотин-қизлар ўртасидаги тарбиявий ишларга катта масъулият билан қарайди. Ташаббускор, юрагида ўти бор аёл.

Зайниддин акани маҳалланинг сардори, маслаҳатгўйи дейишади. Сардор доно, оқил бўлса, олисни кўзлаб, одамларни тўғри йўлга бошласа, кўзлаган манзилларга етиш осон бўлармиш. Зайниддин ака ана шундай сардорлардан. У Улуғ Ватан уруши иштирокчиси. 50 йиллик меҳнат стажи бор. Ўзбекистон ССР халқ таълими аълочиси, меҳнат ветеранидир. Обрўси баланд.

Ташаббуснинг қаноти бўлади, дейишади. Улар бошлаган иш бугун ҳамманинг ҳурматини, эътиборини тортди, узоқ-яқиндан тажриба ўрганиш учун келишаётгани ҳам бежиз эмасда!

Маҳалла комитети қошидаги турмуш ва маданият, ободончилик, жамоат тартибини сақлаш, уруш ва меҳнат ветеранлари билан ишлаш комиссиялари, ота-оналар комитети, хотин-қизлар комитети, ёшлар билан ишлаш, тўй ва маъракаларни ўтказиш комиссиясининг мақсад ва режалари аниқ. Хотин-қизларнинг меҳнат ва ижтимоий фаоллиги ҳавас қиларли даражада. Улар кўчаларнинг номларидан тортиб, чақалоқларнинг исмини қўйишгача, кўчага асфальт ётқазишдан тортиб хонадонларни газлаштиришгача фаол аралашади.

Бу ерда ҳашарлар яхши йўлга қўйилган. Хонадонларнинг озодалиги, саранжон-саришталиги алоҳида назорат қилинади.

Маҳалланинг ўз музейи бор. Унда ветеранлар, хотин-қизлар хоналари мавжуд. Мусиқа асбоблари, шахмат ва шашкалар, идиш-товоқлар учун алоҳида хоналар ажратилган. Турли мавзуларда суҳбатлар ўтказиб турилади, суҳбатлардан сўнг эсдалик фотостендлар ташкил қилинади. Маҳалла аҳли уюшиб музейлар, тарихий жойларга саёҳат ва экскурсияларга, кўргазмаларга, театр томошаларига боришади. Аёллар тарихий шаҳарларга қилинган саёҳатлар айниқса, кўнгилли бўлаётганини гапиришди. «Нафосат» кечалари, шоир ва ёзувчилар билан бўладиган учрашувлар доимий анъанавий тусга кирган.

Жилдираб оққан ирмоқлардан бир маҳалла, тўлқин уриб оққан анҳордан бутун бир қишлоқ, дарё сувидан эса бутун эл баҳра олади, дейдилар. Ўз маҳалласини бутун бир мамлакатга қиёс қилган аскар йигит Камолиддиннинг юрагидаги ифтихор ҳиссига тушунгандирсиз. Ҳар инсон ҳам ўз юртини, ўз қишлоғи, ўз маҳалласини ана шундай катта маҳобат билан севишни билсин. Юрт меҳри, эл ардоғидан ҳам эъзозлироқ туйғу борми! Маҳаллам-мамлакатим, деб ифтихор қилишни билган йигит-қизларнинг бахти бекам, ҳаёти баркамол бўлсин.

Эътибор ОХУНОВА.

ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЮРТДОШЛАР ҲУЗУРИДА МЕҲМОНДА

Фарғона вилоят комсомол комитетининг ҳарбий хизматчилар ота-оналаридан иборат делегацияси Фарғона вилоятидан борган йигитлар хизмат қилаётган Узоқ Шарқдаги ҳарбий қисмларда бўлдилар.

Делегация аъзолари юртдошларимизнинг хизмат ва турмуш шароити билан танишдилар, уларнинг ўртоқлари, командирлари билан суҳбатлашдилар. Улар бошқа миллатга мансуб аскарлар фарғоналик йигитларни камситаётганлари хусусида ҳеч қандай шикоят эшитмадилар. Қўмондонлик ўзбек жангчилари тўғрисида жуда яхши фикрлар айтди. Улар виждонан, чин дилдан хизмат қилишмоқда, ўзларининг меҳнатсеварликлари билан ҳурмат қозонишмоқда.

Жангчилар делегация билан бирга келган «Зилола» ҳаваскорлик ансамблининг концертларини самимий кутиб олдилар. Ансамбль программасига ўзбек, рус қўшиқлари ва рақслари, жонажон Ўзбекистон ҳақидаги қўшиқлар киритилганди.

Делегацияни Қизил Байроқ орденли Узоқ Шарқ ҳарбий округининг қўмондони қабул қилди.

Пиёдалар хавфсизлиги учун

● Еростн ўтиш йўли «Андижон — 2» темир йўл бекатининг вокзалолди майдонини бу ерга яқин жойлашган турар жой даҳаси билан туташтирди. Эски шаҳар мавзесида анча кенг ерости ўтиш йўли қурилмоқда. Бу ерда ўнлаб савдо дўконлари бўлади. Шоҳ йўллар ва кўчалар кесишган жойларда, ўқув юртлари ва колхоз бозорлари яқинида яна бешта шундай ўтиш жойи қурилади. Бу объектларни бунёд этиш билан ихтисослаштирилган қурилиш ташкилоти шуғулланмоқда.

● Наманган шаҳрида «Ҳосил байрами» ўтказилди. Унда вилоятнинг 135 хўжалиги қатнашди. Турли хил сабзавот ва мевалар, полиз маҳсулотлари ва узумлар шаҳарликларга тортиқ этилди. Чортоқ нон комбинати новвойлари эса ўзларининг 35 хил маҳсулотларини сотишди.

СУРАТДА: Ҳидоят Эгамбердиева билан Жамила Исомиддинова яхши пишган нонларни харидорларга тақдим этмоқдалар.

А. КОВТУН олган сурат.

ХУШХАБАРЛАР

ТАБАРРУК МОМО

● Урганч ноҳиясининг Қорамон қишлоғида 1880 йилда таваллуд топган Онажон момо Бобожонова 111 ёшга қадам қўйди.

Шаҳарнинг Димитров кўчасидаги 2-йўлак, 7-уйда истиқомат қилаётган табаррук момо Хоразмнинг энг кекса онахони ҳисобланади. Онажон момо ҳали тетик ва бардам бўлиб, 100 нафарга яқин невара, чевара ҳамда эваранинг суюкли бувижонисидир.

Қ. БОБОЖОНОВА.

ШИФОБАХШ ЧАШМА

● Хоразм вилоятининг Янгибозор ноҳиясидаги Чуболончи қишлоғида булоқ отилиб чиқди.

«Маданият» жамоа хўжалигининг марказидан ўтувчи катта йўлнинг ўнг тарафида кўз очган булоқ сувининг шифобахшлиги эътироф этилмоқда. Бундан хабар топганлар ноҳиянинг узоқ-яқинларидан келиб, сувдан керагича фойдаланишмоқда. Ноҳия шифокорлари бу сувни фойдали, деб таърифлаб туришибди. Агар, мутахассислар сув таркибини атрофлича ўрганишса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Қ. ИБРОҲИМОВ.

● *Ҳодиса*

ҚУДУҚДА ҲАЛОК БЎЛИШДИ

Икки бола — ака-ука Руслан ва Рафаэль Байзитовлар «Чкалов» станцияси яқинида Тошкент метрополитени қудуғида нафаси бўғилиб ҳалок бўлди. Бу фожиа қудуқни очиқ қолдирган метро ходимларининг беparволиги сабабли юз берди. Қудуқда кислороднинг жуда камлиги болаларнинг ўлимига сабаб бўлди.

— Биз қудуқ ҳавосини текшириб кўрдик, — деди «Краснохолмскгеология» ишлаб чиқариш-геология бирлашмаси қидирув-суратга олиш экспедициясининг бош геофизиги Г. Перевозчиков. — Қудуқ ҳавосида кўп миқдорда — 5,6 фоиз ис гази, атиги 6,6 фоиз кислород борлиги аниқланди.

Қудуқдаги бу аҳвол ер ости сувларида юз берувчи геохимия жараёнларининг натижаси бўлса керак. Фожиа содир бўлган районда ер ости сувлари яқин атрофдаги уй-жой посёлкаси чиқитлари билан ҳаддан ташқари булғанган. Айтмоқчи, қудуқнинг ўзида ҳам ер ости сувлари борлиги аниқланди.

Тошкент шаҳар Ҳамза район прокуратураси Тошкент метрополитени мансабдор шахсларига нисбатан жиноий иш қўзғади. Дастлабки тергов давом этмоқда.

ТРАКТОР ЗАВОДИГА ЎТ ТУШДИ

8 сентябрь, жума куни «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 33-сонли цехига ўт тушди. Шаҳар ўт ўчириш алоқаси марказий пунктига шу ҳақда хабар келди. 6 минутдан сўнг фалокат юз берган жойга саккизта машина етиб келди. 25 минут ичида ўт ўчирилди. Хўш, ёнғин нимадан чиқди?

— Технология жараёнини қўпол равишда бузиш ўт чиқишига сабаб бўлди, — дейди Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бошқармасининг бошлиғи В. Добрий. — 33-цехда смена алмашиши чоғида конвейер тўхтатилди. Қуритиш камераси эса ишлайверди. Ўша ерда деталларда қолган бўёқ ёниб кетди. Ёнғин қуритиш камерасидан бўяш камерасига ўтди. Сўнгра томга урилди. Натижада томга ётқизилган 500 квадрат метр рубероид ёниб кетди. Бахтимизга ҳеч кимга шикаст етмади.

Ҳозир ушбу ҳодиса юзасидан текшириш олиб борилмоқда, ёнғин етказган зарар миқдори аниқланмоқда.

Муҳаррир
Р. РАҲМОНОВ.

Реклама ва эълонлар

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕАТР АРБОБЛАРИ УЮШМАСИ

ЎРТА ОСИЁ ҲАМДА ҚОЗОҒИСТОН ЖУМҲУРИЯТЛАРИ БОЛАЛАР ВА ЎСМИРЛАР ТЕАТРЛАРИНИНГ

I — АНЖУМАНИ

18 — 26 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ

ДАВЛАТ РУС ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРИ БИНОСИДА

18 сентябрь соат 11.00 да АНЖУМАННИНГ ОЧИЛИШИ.

Соат 12.00 да — Л. Милева «ҚЎҒИРЧОҚЛАР УХЛАГАНДА».
Давлат Рус Ёш томошабинлар театри спектакли.

19 сентябрь соат 18.00 да — А. Дударев. «ШУНДАЙ КУН БЎЛГАНДИ...».
Давлат Рус Ёш томошабинлар театри спектакли.

20 сентябрь соат 18.00 да Д. Липскеров. «ТИКОНЛИ ҚАЛБЛАР».
Олмаота Давлат Рус Ёш томошабинлар театр спектакли.

21 сентябрь соат 11.00 да М. Байджиев «ОҚУЙЯ».
Қирғиз Давлат Ёш томошабинлар театри спектакли.

22 сентябрь соат 18.00 да — «ЮСУФНИНГ ҚАЙТИШИ».
«АХОРУИ» номли Душанбе Давлат Ёш томошабинлар экспериментал театри спектакли.

23 сентябрь соат 11.00 да — С. МАРШАК ЭРТАКЛАРИ АСОСИДА.
Жумҳурият Актёрлар уйи қошидаги «ТОНГ» театр — студиясининг спектакли.

Соат 18.00 да — Х. Ақиев, Б. Қурбонов. «БАБАГАМБАР».
Қулмамедов номидаги туркман Давлат Ёш томошабинлар театри спектакли.

24 сентябрь соат 18.00 да — А. Приставкин. «МУДРОҚДАГИ ОЛТИН БУЛУТЧА».
Н. Крупская номидаги Давлат Академик драма театрининг Ёш томошабинлар труппаси (Қирғизистон) спектакли.

25 сентябрь соат 11.00 да — «ЗУМРАД ВА ҚИММАТ».
Жумҳурият Маданият Вазирлиги қошидаги «ДИЙДОР» театр-студияси спектакли.

Соат 15.00 да — А. ЛИНДГРЕН ЭРТАКЛАРИ АСОСИДА.
Жумҳурият Актёрлар уйи қошидаги «ТОНГ» театр — студияси спектакли.

Соат 18.00 да — Ш. Султонов. «ХУБОБЛАР».
Жумҳурият Маданият Вазирлиги қошидаги «ДИЙДОР» театр-студияси спектакли.

26 сентябрь соат 11.00 да — АНЖУМАННИНГ ЁПИЛИШИ. ЯКУНИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ.

И. ОХУНБОБОЕВ НОМИДАГИ ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРИ БИНОСИДА

18 сентябрь соат 18.00 да — Т. Муҳиддин. «АДАШГАНЛАР».
И. Охунбобоев номидаги жумҳурият ўзбек Ёш томошабинлар театри спектакли.

19 сентябрь соат 11.00 да — И. Аҳмедов, О. Толипов. «СИРЛИ САНДИҚ».
И. Охунбобоев номидаги жумҳурият ўзбек Ёш томошабинлар театри спектакли.

20 сентябрь соат 11.00 да — Ж. Ҳажанов. «КОСМОСДАН МИЙМАНЛАР ЯМАСИ. ПИТОНИЙГА САЁҲАТ».
С. Хўжаниёзов номидаги Қорақалпоқ Давлат Ёш томошабинлар театри спектакли.

21 сентябрь соат 18.00 да — Б. Пастернак. «ДОКТОР ЖИВАГО».
Олмаота Давлат Рус Ёш томошабинлар театри спектакли.

22 сентябрь соат 11.00 да — А. Алламуратов. «ВАСИЯТ».
С. Хўжаниёзов номидаги Қорақалпоқ Давлат Ёш томошабинлар театри спектакли.

24 сентябрь соат 11.00 да — Ш. Бошбеков. «ЭСКИ ЖЎВА ГАВРОШЛАРИ».
И. Охунбобоев номидаги Жумҳурият ўзбек Ёш томошабинлар театри спектакли.

БИЛЕТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРЛАРИ КАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ.

Қўшимча маълумотларни қуйидаги телефонлар орқали билиш мумкин: 44-31-62, 44-33-43, 44-10-84, 44-10-87.

«ЭЛЕКТРОСРЕДАЗМОНТАЖ» трестининг
4-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

электр монтажчилар, назорат-ўлчаш асбоблари ва автоматика монтажи бўйича чилангарлар, электр ва газ пайвандчилар, ғишт терувчилар, пўлат ва темир бетон конструкцияларининг монтажчилари, электрчи-муҳандислар

КЕРАК

Бошқарма бутун Ўзбекистон ҳудудидаги электр ускуналарини монтаж қилиш ишларини бажаради.

Бошқарма участкалари Тошкент, Фарғона, Тахиатош шаҳарларида, Нуробод қишлоғида, Ангрен, Чорвоқ шаҳарларида жойлашган.

Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли. Ишчиларга 13-ойлик, объектларнинг ишга туширилганлиги ва ўта муҳим вазифаларни бажарганлик учун мукофот берилади.

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади.

Тошкент шаҳрида бошқарма ходимлари учун турар жойлар қурилиши олиб борилмоқда, Тошкент шаҳрида ишловчилар 5 йил давомида, бошқа шаҳарларда ишловчилар 2 йил мобайнида уй-жой билан таъминланадилар.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин:
Тошкент вилояти, Оржоникидзе ноҳияси, Салор қишлоғи, ТашГРЭС кўчаси, 4-монтаж бошқармаси. Телефонлар (Тошкент) — 62-59-67, 62-32-52, 63-59-47.
ФАРҒОНА ШАҲРИ, Қиргули қишлоғи (Уйсозлик комбинати қаршисида). **Фарғона иссиқлик электр марказ телефон: 2-20. 4-монтаж бошқармаси.**
ТАХИАТОШ ШАҲРИ, Тахиатош ГРЭСи, 4-монтаж бошқармаси.

● ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IX да **Курорт**, 13/IX да **Юлдузли тунлар**, 14/IX да **Зебуннисо**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IXда **Лақма куёв**, 13/IXда **Фармонбиби аразлади**, 14/IXда **Отасининг қизи**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 12/IXда **Юсуф ва Зулайҳо** (премьера), 13/IXда **Ака-ука совчилар**, 14/IXда **Олтин тўй**.

«УЗСОВПРОФ»нинг Жумҳурият маданият ва истироҳат марказида ташкил этилган.

«Қалдирғоч» болалар мусиқали театр-студияси

ТУГАТИЛАДИ

Даъволар 1990 йил 30 сентябргача қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй, Телефон: 56-87-72.

Тошкент педиатрия тиббиёт институти ректорати, партия ва касаба уюшмаси ташкилотлари ҳамда 1-болалар жарроҳлиги кафедраси жамоаси шу кафедра ассистенти С. Р. Расуловга акаси
Комилжон Файзиевич ФАЙЗИЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Узкоопстроймонтаж» жумҳурият қурилиш-монтаж трести жамоаси трестнинг Бухоро механизациялашган колоннаси бошлиғи
Юнус Мансурович ХУЖАЕВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг Тил ва адабиёт институти жамоаси мазкур институтнинг катта илмий ходими Э. Шоаҳмедовга акаси
Абдулҳай ҲАМИДОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.
№ 208.
ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12